

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VEKÉN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 k. 40 l.

REKLA: 4-hatásos pötti sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, július 16.

Mai számunk főbb közleményei:

Veséreltek: Feloszlítás.
Miért van drágaság a piacon?
Kállay Béni halála.
A pápa utolsó percel.
A nagyváradi proklamáció.
Motorkezel az államvasutakon.
A Ház feloszlítása előtt.
Kémrendszer Boszniában.
A férj apanáza.

Feloszlítás.

Arad, július 15.

A Háznak ex-lexben való feloszlítása úgy látszik, valóra válik. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök a képviselőház mai ülésén olyan kijelentést tett, mely nem alaptalan sejtetést enged arra, hogy a képviselők hazaküldése befejezett tény.

A kibontakozás minden útja el van zárva a kormány és a parlament vezető férfiai előtt. A katonai javaslatok visszavonása nem csendesítette le a háborgó vihart. Az ellenzék papiroson írott vezére hüvelybe dugta a kardot, de a tulajdonképeni vezetője a függetlenségi pártnak kihuzta újra, és rohan az áradattal előre, feltartóztatlanul.

A függetlenségi párt ma esti ülésén Kossuth Ferenc véglegesen lemondott pártjának vezéri állásáról. A helyzet kulcsa Barabás kezében van. Az ő harcias és megalkuvást nem ismerő egyénisége irányítja mártól kezdve a parlament sorsát. Hogy milyen áttörhetlen barrikád ez a miniszterelnökre nézve, azt hosszasan fejtegetni nem szükséges. Khuen-Héderváry pedig nem olyan iskolát járt Zágrábban, hogy belefog valamibe, s aztán megáll a feleuton, mert felszaggatták előtte az utcát. Nem. A horvátok bánja ilyenkor megnyom egy csengettyűt, és trombitaharsozás, dobpergés között felvonultatja a katonaságot.

A katonaságnak tehát ki kell vonulnia ezuttal is. Ki fog vonulni — a választásokhoz.

A miniszterelnök felrendelte maga elé a főispánokat. A képviselőválasztások „madamjai” három csoportban jelennek meg a nagyur előtt, s a hét végére minden vármegye főmuftija tarsolyában viszi haza az új választásokra kapott utasításokat.

Ez képezi a mai nap eseményét. Mához egy hétre tán határozottabb formában adhatjuk közre mindezt, amikor ugy lehet, egy királyi kérésrel támogatja majd a történetek hitelességét.

A hon derék atyáit hazaküldik aradni. És ők valóban úgy aratnak, amint vetettek.

Miért van drágaság a piacon?

Arad, július 15.

Mindenki tudja, hogy az élet ugy Aradon, valamint az ország több vidéki városában nagyon drága. Mindenki tudja, hogy üdülő- és fürdőhelyeinken drágábban kell megfizetni az élelmet és lakást, mint otthon a dussgazdag német és francia embernek, sőt aránylag még drágábban, mint az angolnak is. Tehát nemcsak azokat a dolgokat fizetjük meg tuldrágán, a miket nem tudunk magunk megcsinálni, hanem azokat az életszükségleteket is, a melyeket bőven és kitünő minőségben terem a magyar föld.

Ha azt olvassuk, hogy vasutikocsi-számra viszik ki tőlünk a főzeléket, gyümölcsöt, hogy rengeteg tömegekben exportáljuk a tojást, baromfit, vaját, szarvasmarhát, sertést, stbt, önként fölmerül előttünk az a kérdés, hogy hát miért olyan drága a háztartás Aradon, Szegeden, Nagyváradon, Kolozsvárt, de Ungváron, Pécsen és Kanizsán is, mikor olyan sok élelmi cikket termelünk, hogy a külföldre is jut belőle. Miért vásárolja a magyar kis- meg nagyvárosi háziasszony sokkal drágább pénzen az élelmiszereket, mint a mennyit az exportőr ad értük?

Miért kell sok fürdőhelyen bécsi húst, olasz zöldséget, tiroli és olasz gyümölcsöt ennünk, mikor mindez nálunk bőven van? Ilyenkor a nyár közepén valóságos keserűséggel támadnak fel ezek a kérdések a magyar fogyasztóban, a kinek azt a sajtóságot sorsot juttatta a végzet, hogy csak a maga tuleröltetésével képes megszerezni a szükségletét akkor is, a midőn a gazdák meg azért nyomorognak, mert termékeiknek nincsen ára.

Most divatos dolog a kereskedelmet tenni felelőséért, hogy a termelő tulkeveset keres, a fogyasztó pedig tulsokat fizet. Azt hisszük, ezen a téren a kereskedelem merőben ártatlan. Többek között azért, mert e téren kereskedelmünk egyáltalán alig van kifejlődve. Az ekszport számos jó szakembert foglalkoztat. A belső fogyasztás okos kereskedelmi közvetítése teljesen parlagon hever, vagy pedig avatatlan és gyöngye kezekben van. A fürdők és a nagyobb városok ellátása pedig ugyanesak talpraesett szakmunkálkodást követel, de ennek ellenében annál jobban fizetne. Bátran kimondhatjuk azt a meggyőződésünket, hogy a magyarországi belső fogyasztást sokkal olcsóbbá, sokkal nagyobbá és a termelőkre is nagyobb haszonnal járóvá lehetne tenni, ha a kereskedelmi áruközvetítésnek erre a terére na-

gyobb erővel vetné magát a kereskedelmi tevékenység.

Azzal le kell számolnunk, hogy az egyszer már kifejlődött igények nem szoríthatók vissza. Igyekeznünk kell tehát azokat a saját erőnkket kielégíteni. Más-különbén mindig nagy ür fog tátongani igényeink és módunk között, amely sok jobb sorsot érdemlő keresetet, tőkét és munkaerőt fog minduntalan elnyelni. Amely nép rosszul és drágán él, még előbb vergődhetik gazdasági önállóságra, mint az, amelynek fejlett igényei vannak, de saját ereiből nem tud módot teremteni kielégítésükre. Az ugynevett finom élet, vagyis az életszükségleteknek lakásban, ruhában, testi és szellemi táplálkozásban sok oldaluan, fejlettebb izléssel, a szépet, jót és egészségeset nyújtó módon való kielégítése legelőbb Angliában vált általánossá. Ami a kontinens népeinél csak a kiváltóságos osztályoknak, a felső ezreknek volt módjukban, az már a mult század derekán megszokottá, népies életmóddá vált a szigetországban. De csak azután természetesen, amiután a társadalom kereső munkával elfoglalt osztályai megteltek jövedelemmel és tőkével. Az angol életviszonyok híres komfortját nemsokára követte a francia, vagyis inkább párisi fényűzés, amelyet az egész világból odatóduló milliók tettek lehetővé, majd a német polgári jólét, amelyhez két nagy győzedelmes hadjárat nyomában fakadt gazdasági és kulturális föllendülés adta meg az eszközöket. Ennek a három nagy nemzetnek igen nagy a szükséglete a háztartás minden ágában. Ugy az iparcikkeken, mint az élelmicikkeken. Az egy Angliát kivéve, ahol már nem igen akad elegendő ember a föld művelésére, mert más foglalkozás jobb és bővebb keresetet ad, a művelt és nagyobb igényű népeknek belső termelése egészséges arányban van belső fogyasztásával ugy a földművelés, mint az ipar terén. Egyszóval az angolnak, franciának és németnek bőven módjában van az igényesebb élet szükségleteit is fedezni.

Ezzel szemben azt kell konstatálnunk, hogy a mi belső erőink nem képesek kielégíteni azokat az igényeket, amelyek az utolsó évtizedekben nálunk is áthatották a műveltebb néprétegeket. Nem akarunk erkölcsi prédikációt tartani; annál kevésbbé a magánháztartások dolgába avatkozni. Sőt azt sem mondjuk, hogy ne volna meg a magyar hazában a szükségos belső erő. Allítjuk, h gy ez megvan, csak nem használhatjuk föl azon a téren sem kellőleg, ahol azt természetes akadályok nélkül tehetnők.

(*)

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítái: —
Budapest, július 15.

Régóta volt olyan izgalmas, viharos és anyyira szenvedélytől izzó ülése a Háznak, mint a mai. Barabás Béla vezetése alatt felvonult az egész harci párt és az ellenzék tömött sorokban tüntetett tényleg a leszerelés ellen. A tegnap elhatározott taktika szerint jártak el és öt szónokukat küldték előcsapatnak a harc hevesebb folytatására.

A Ház e beszédek alatt mindenkép érdekes képet mutatott. A harcipárt feltűzelve csoportosult Barabás mellett és a békepárt kicsiny csapatát szigetként övezte körül. E csapatban némán ült Kossuth, Justh, Komjáthy, Barta Odón és Barta Ferenc, a többiek tapsoltak, éljeneztek, tüzelve egymást és egymás ellen. A jobboldal eleinte csendben hallgatta a kifakadásokat, később azonban egyesek tiltakoztak az ellenzéki támadások ellen.

Háromnegyed egyig beszéltek a kérdezők és azután szünet következett, a mely alatt a politikusok a jelen helyzet feletti aggodalmuknak nyílt kifejezést adtak és erősen utaltak arra a veszedelemre, a melyet a további obstrukció előidézhet.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dániel Gábor alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Plósz Sándor, Darányi Ignác, Tomasics Miklós miniszterek.

Elnök bejelenti Fluger Károly halálát. A Ház részvétét jegyzőkönyvileg örökíti meg. Bejelenti, hogy Kállay Béni temetése holnap délután lesz az Akadémiában.

(A szilágysomlyói kerület.)

Ugron Gábor a napirend előtt reflektálni akar Veress József minapi beszédére, melyben a szilágysomlyói kerületről kicsinylőleg nyilatkozott, a miért Bánffy után őt választotta meg. Megvédi a kerület becsületét, mert ez mindig ellenzéki volt és egy krajcár nélkül választotta őt meg.

(Az obstrukció.)

Barabás Béla ugyancsak a napirend előtt szólal fel. Ez a bizonytalanság, a melyben az ország van, tovább nem tarthat. (Helyeslés jobbról.) A közvéleményt meg kell nyugtatni, arra nézve, mi a kormány álláspontja az immár hét hónap óta folyó küzdelem tárgya felől. Ezt a küzdelmet nem hagyják abba, a míg eredményeket nem érnek el. (Zajos helyeslés a szél-

balon.) Tudni akarják, hogy egy 35 év óta fennálló alkotmányos többség csak ámitotta-e a nemzetet? (Zajos ellenmondás jobbról, taps balról.)

Jobbról: Rendre! rendre!

Barabás elismeri, hogy súlyos helyzetben van az ország, de áldozatok nélkül eredményt elérni nem lehet. (Taps balról.) Nékünk győznünk kell! (Éljenzés a szélbalon.) Csak parlamentáris fegyverrel harcolnak, de ezt biztosították a kisebbségnek a házszabályok. Meg kell ragadni az öreg király hátralevő napjait, alkotmányos esküjét, hogy biztosítsák a magyar hadsereg magyar nyelvét és zászlóját, (Zajos helyeslés a szélbalon.) mert csak akkor lesz erős ez a nemzet, ha a hadserege is magyar lesz. (Tetszés balról.) Nem félnék az ijesztgetéstől, mert alkotmányszegés nem érhet minket. Az egész ország várja a döntést és a felső köröknek ki kell nyitniok szemét. Széll Kálmán a jog, törvény és igazság alapján kormányzott és bár Héderváry a folytatást ígerte, a jog, törvény és igazságot még ajkára sem vette. De különösen arra kéri a miniszterelnököt, hogy habozás és tétovázás nélkül határozottan nyilatkozzék a nemzeti programról, szándékozik-e intézkedni a magyar nyelv és a magyar jelvények biztosítása iránt? Nyílt, egyenes, őszinte választ kér. Az ország nyugalma és a haza érdekében kéri az egyenes választ. (Tetszés a szélbalon.)

(Harci viadé.)

Polónyi Géza: A nemzetek individualitásáról, önállóságáról értekeznek, majd rátér arra, hogy a mi önállóságunk még odáig sem terjed, hogy a nyelvünket használhassuk intézményeinkben.

Hock János: Nekünk magyar önállóság kell!

Holló Lajos: Nem akarjuk mi, hogy Ausztria magyar legyen! De mi magyarok akarunk lenni.

Lengyel Zoltán: Álljon fel egy is a tulajdonon, a ki nem akar magyar hadsereget!

Kaas Ivor: Ha önök is akarták volna, megkaptuk volna!

Polónyi Géza: Tudni akarja, hogy vajjon klenodiumok e a magyar nyelv és zászló, a melyeket inkább megtagad a korona és inkább válságba sodorja e a nemzetet? (Zajos helyeslés a szélbalon.) A míg nemcsak kijelentéseket, de biztosítékokat nem kapnak e nemzeti engedmények tárgyában, addig a harcot fel nem adják. Saját lelkiismeretük szerint, saját felelősségük tudatában járnak el, hogy megvédelmezzék a magyar nyelvet és jelvényeket. (Taps balról.) Ezen kérdések elől bujkálni nem lehet. Számítanak a jobboldal hazafiasságára és lelkük sugallatára is, mert tudja, hogy együtt éreznek velük, mert tudja, hogy válságos időben mindig együtt érzett a magyar nemzet. Kérdi

a miniszterelnököt, akarja-e biztosítani a katonai büntető törvénykönyvben a magyar tárgyalási nyelvet és a hadapródiskolákban a magyar tanítási nyelvet! Ezek a követelmények benne vannak a törvényekben, vagy tiporják el tehát a törvényeket, vagy minket tiporjanak el. (Taps balról.) Inkább a vörös szocialista zászló alá állana gyermekeivel, semmint a fekete sárga zászló alá. Minden erejével harcol a vívmányokért és ha kell meghal a hazáért. Határozott feleletet akar az 1899. XXX. t. cikk fenntartására nézve is.

(A lapok informálása.)

Bakonyi Soma az ellen tiltakozott, hogy a véderő bizottságban a miniszterelnök kijelentéseit elhallgassák. A félhivatalos lapokban e kijelentések meg nem jelentek.

Babó: Szóts Pál az oka!

Szóts Pál: Nem áll! En megirtam!

Bartha Miklós: Ne monopolizálja a tudósítást!

Szóts Pál: Nem monopolizálom! Lengyel is írja.

Bakonyi a nemzeti vívmányokra határozott választ kér.

Szóts Pál személyes kérdésben kijelenti, hogy ő a bizottságok üléséről értesíti a lapokat és mindig ágyilagosan tudósít.

Mezőssy Béla csak röviden ismétli a felvetett kérdéseket, a melyekre nézve Barabás, Polónyi és Bakonyi felvilágosításokat követeltek. Ő nem hiszi, hogy a király nem teljesítene e kívánságokat, mert tudja róla, hogy hűségesen betartja a törvényeket, a melyekre megesküdött. Ő nem akar diktálni, de nem akarja a becsapott és kijátszott ellenfél nevetéses szerepét játszani. (Zajos helyeslés és taps balról.) Garanciák nélkül megbocsáthatlan bűn leszerelni. (Taps balról.)

(Be van pálinkázva!)

Rátkay László szintén garanciákat követel. Összinté választ kér a miniszterelnöktől. L. gyen inkább abszolútizmus, sem hogy ilyen alkotmány.

Felkiáltások jobbról: A Magyar Szó beszél belőle! (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Vázsonyi: Igenis a magyar szó, a magyar nyelv! (Folytonos zaj.)

G bány: Osztrák lakások! (Nagy zaj jobbról. Rendre! Rendre! kiáltások.)

Daróczy: Most is be van pálinkázva! (Nagy zaj.)

Elnök: Csendet kér és a szónok meghallgatását.

Rátkay: Nem a Magyar Szó című lap beszél belőle, hanem a magyar becsület! (Taps a szélbalról.)

Issekucz Aurél: Nem magyar becsület az, az abszolútizmust kívánni.

Rátkay nem kívánja az abszolútizmust, de inkább legyen az, semmit olyan alkotmány, a

Künn a nyájnál.

Írta: Grazia Deledda.

Zio Nanneddu Fenunak a majorja ott volt a Tresnuraghes környékén, vagy két órányira Nuorotól egy szép tancában (bekerített legelő), amelyben júniusig zöld maradt a fű. A felesége vagy a leánya, a bájos Manzéla, minden másod-harmadnap eljött gyalog Nuoroból a zio Nanneddu tanyájára, hogy egy napon át örüljenek a napsugárnak és ételt vigyenek a vén juhásznak.

Bustianeddu, a Fenu család legifjabb sarja, egy barna szép és kedves arcú legényke, kit az egész család Tilipirchének (himsáska) nevezett, rendszeren elkísérte a két nőt. Vagyis ott lovagolt mellettük s a lova, a vén pej kanca, amely nem volt sokkal nagyobb mint Bastianeddu maga, fontos tagja volt a Fenu családnak. Telaporcának (nősténysáska) hívták és Bastianeddu talán neki köszönhette az elnevezését.

Telaporca meg Tilipirché majd egész életét együtt töltötte. Minden reggel, amikor még alig virradt és minden este, ha leszállt az alkony, látni lehetett a kicsi bojtárt lépkedni óvatos lován, végig a fehér országuton s keresztül a magános tancákon, amelyek Nuortól Tresnuraghesig nyílnak, vagy a merreri-i köves utakon, ahova zio Nanneddu a hideg idő beálltával leszállt.

Amióta Tilipirché megnőtt, az apa már nem

jött el Nuoroba; a kis legény lovagolt ide is, oda is, hordta fel az élelmiszert és vitte a tejet, turót s ojtott tejet a városba. A jármű természetesen a lovacska volt.

Minden második, harmadik nap tehát, vagy legalább is hetenkint egyszer, zia Ventru vagy a szép Manzéla felment a nyájhöz, hogy meglátogassa Nanneddut s élvezze a napsugarakat.

Akkor aztán magokkal vitték a varrást vagy fehérneműt, amelyet a tancán keresztül folyó patakban kimosztak. Ujabbán zia Ventru még egy darabka földet is felásott, beültette burgonyával és babbal meg paradicsommal szegélyezte be, amit valóságos szenvedélylyel termelt.

Néha az éjszakát is ott töltötték, mert amióta zia Ventura a kertészetre adta magát, valósággal belebolondult ebbe a helybe. Manzéla lát bosszantotta a dolog és pirongatta az édesanyját, hogy most már semmit sem csinál a házban. Egy napon még azzal is fenyegetőzött, hogy kitép a kertjéből mindent; de zia Ventura megmondta ezt Predu Chessának, egy másik juhásznak, aki együtt legeltette nyáját zio Nannedduval a nagy tancában és egy kunyhóban is hált vele; megkérte, hogy tartsa szemmel Manzélát, ha az majd feljő.

— Mért nem mondja meg az urának? — kérdezte Predu Chess.

— Ej! Hiszen az mindent azt tesz, a mit a gyerekek akarnak; ha azt látná, hogy Manzéla kipusztítja a kertemet, jól nevetne rajta.

— Jól van. Majd vigyázok hát. És ha látom, mit tegyek?

— Akár pofon is ütheted. Csak Nanneddu meg ne lássa.

Egy reggelen Bustianeddu meg Manzéla jókedvűen haladt a karám felé. A fiu lován ült, de Manzéla gyorsabb volt, mint Telaporca és gyalog be tudta volna járni egész Szardiníát. Manzéla levetette a cipőjét s a harisnyáját és örült, ha a lába a harmatos fűvet érte; de ha a tüske megszurta, akkor káromkodott.

Nagyon kedves volt, ha káromkodott. Igazán a nép gyermeke volt: neveletlen, kedves és szeszélyes. Mindent kimondott, ami az eszébe jutott, a legnagyobb merészséggel hazudott és a szenteket sem kimélte.

Egyébként vallásos volt és gyakran meggyónt. Tízezer esztendő, kicsiny és finom testalkatú volt. Koromfekete haját a homlokára simította és csudásan nagy szemével majd csudálkozva, ártatlanul és barátságosan, majd dühösen és megdöbbenve nézett. Bustianeddu mindig rossz leánynak mondta és akkor reggel is összeveszték. Manzéla éppen egy kő után kapott, hogy utána dobja, amikor egy férfi került elő a bozótból s megszólította:

— Hahó, Manzéla, megint feljöttél? — Predu Chess volt, a ki szintén Nuorból jött és már vagy egy félóraja követte kettőjüket.

— Igen, megint feljöttem, — felelt Manzéla csipősen. Tán rég nem láttál.

melynél jogainkat nem érvényesíthetjük. (Taps balról.)

Felkiáltások balról: Halljuk a miniszterelnököt! Halljuk a választ! Halljuk a bánt!

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

(A miniszterelnök válasza.)

Khuen Héderváry gróf miniszterelnök: Nyilatkozni kíván a felvetett kérdésekre. Azokról már nyilatkozott a megbeszélések alkalmával, s a mely nyilatkozatok alapján a függetlenségi párt egyhangú határozatot hozott. Ha nem kapott volna garanciákat a leszerelésről, nem vállalta volna el a kabinetalakítást és itt nem találkoztak volna. Hogy be nem csapott senkit, ismét csak az egyhangú határozatra utal. (Helyeslés jobbról).

A katonai javaslatok kérdésében az előző kormány álláspontját teszi magáévá. Elismeri, hogy a hadseregnek a magyar nyelvhez való jogát kétségbevonni nem lehet. Ha tovább folytatják az ellenállást, azt jelenti, hogy nem is a katonai javaslatok ellen folyt a küzdelem, hanem az iránt, hogy kinek az akarata érvényesül. Többen beszéltek abszolutizmusról. Megdermed a vére ennek hallatára. Hiszi, hogy a nemzet a mellett lesz, hogy a többség akarata érvényesüljön.

Beöthy Akos: A miniszterelnök azt mondta, hogy megdermed a vére az abszolutizmustól. Alljon hát elő azzal, amit akar. Ha harc kell, majd Filippinél találkozunk.

Ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

Reformok Oroszországban.

Pétervár, jul. 15. A hadsereg és haditengerészet állományának kiegészítésére 1903-ban 820,732 embert hívtak be tényleges szolgálattételre. Egy új törvény jogot ad a gyármunkásoknak arra, hogy kebelükből képviselőket választassanak, a kiknek kötelessége a munkások érdekeit a gyári felügyelőséggel szemben megóvni. 46 kormányzóságban elrendelték a kerületi rendőrség reformját. Textintettel arra, hogy a kiadások 10 millió rubelt tesznek ki, a fent említett újítás 15 kormányzóságban azonnal, a többi kormányzóságban 1909-ben fog végrehajthatni.

A görög tüntetések.

Athén, jul. 15. **Ralli** miniszterelnök válaszul a pelloponezusi tüntetések ügyében benyújtott interpellációra, kijelentette, hogy a kormány fenn fogja tudni tartani a rendet. Egy

másik interpellációra, mely a Franciaország részéről a mazsolaszőlőre kivetett vámokra vonatkozott, azt jegyezte meg Ralli, hogy megtette a szükséges lépéseket. Azt mondá, hogy a kormánynak meg kell fontolnia, hogy ajánlatos-e a Franciaországgal való kereskedelmi szerződést felmondani.

Kállay Béni halála.

(A házasságitás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 15.

Az elhunyt közös pénzügyminiszter holttestét a bécsi beszentelés után, mely ma délután ment végbe a Szent István templomban, még az este utnak indították Budapest felé és ide holnap, csütörtökön reggel 6 óra 40 perckor érkezik meg a nyugati pályaudvaron. A holttestet Bécsből a fővárosba **Kallmann József** építészeti főtanácsos kíséri. Az elhunyt miniszter családja és azok, a kik Bécsből a temetésre lejötték, még az éjjel folyamán érkeztek meg.

A budapesti temetésen Ő felségét **József Ágost** főherceg fogja képviselni s jelen lesz az egész magyar kormány. Bécsből is több kormánytag jön le a temetésre, valamint ott lesznek a közös miniszteriumok főtisztviselői és egyes osztályainak képviselői, a közös számszék tisztviselői. Rengeteg sok bosnyák küldöttség is lesz a temetésen, melyek már ma érkeztek meg a fővárosba.

A temetés csütörtökön délután 4 órakor nagy pompával megy végbe a Tudományos Akadémia oszlopcsarnokából, a melyben az enterprise-intézet egész sereg embere dolgozott ma, hogy a gyászpompa minél fényesebb legyen. A csarnok falait és díszes oszlopait teljesen feketébe vonták s gazdagon ékesítették délszaki növényekkel és friss virágokkal.

Hettyey Sámuel pécsi püspök, ki a halottat be fogja szentelni, ma este érkezett meg a fővárosba. Az Akadémia részéről a gyászbeszéd megtartására **Gyulai Pál** táviratilag kérte meg **Wiassics Gyula** dr. vallás- és közoktatási minisztert, aki Bécsbe utazott az ottani beszentelésre. Szertartás után a holttestet a ke-repesi-temetőbe viszik és ott fogják eltemetni a családi sírboltba.

A holttestet, mely holnap reggel érkezik meg a bécsi vonattal, a pályaudvaron **Thallóczy**

Lajos közös pénzügyminiszteri osztályfőnök veszi át és azonnal az Akadémia oszlopcsarnokába szállíttatja, ahol a délelőtti folyamán a nagyközönség az enterprise gyászhuszárjainak felügyelete mellett megtekintheti.

Nagy és mély részvét nyilatkozik Boszniában az elhunyt iránt. Egymásután jelentkeznek a küldöttségek a budapesti temetésre. A mosztári községtanács 4 tagu küldöttséget küldött **Hadasi Omerovics** vezetésével, a kik már ma Budapestre érkeznek. Travnikból ugyancsak ma érkezett **Zaharics** kerületi elöljáró vezetésével a kerület legelőkelőbb polgárai közül 12 ember, a kiket holnap Rukavina elöljáróval még nagyobb küldöttség követ. A szerajevói országos kormány pénzügyi-osztályfőnöke **Rajner** holnap érkezik Budapestre, míg a szerajevói időnkormányzó **Shek** tanácselnök képviseli a temetésen.

Kállay Benjámin családja a következő gyászjelentést adta ki:

Özvegy nagykállói Kállay Benjáminné született Bethleni gróf Bethlen Vilma, az istenben boldogult császárné és királyné ő felségének palotahölgye és az Erzsébet-rend első osztályának tulajdonosa, egy a saját, mint gyermekel: Frigyes cs. és kir. kamarás és főhadnagy a 10. huszárezrednél, neje, született vajai báró Vay Ella és fia György, leányai Erzsébet és Magdolna, úgy mint az összes rokonság nevében szomorodott szívvel tudatja a forrón szeretett férj, illetőleg atya, após és nagyatyának,

nagyméltóságú nagykállói Kállay Benjámin császári és kir. v. b. t. és kamarás, császári és királyi közös pénzügyminiszter, a magyar királyi Szent-István-rend és az osztrák csász. sz. Lipót-rend nagykeresztese és számos külföldi rend tulajdonosa, valamint a budapesti és bécsi tudományos akadémiák tiszteleti tagjának rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, élete 64 ik évében történt elhunytát. A megboldogult hült tetemei július 15-én, szerdán délután 4 órakor a bécsi Szent-István székesegyházban fognak beszenteltni és azután Budapestre vitetvén, július 16-án délután 4 órakor újabb beszentelés után, a ke-repesi temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozatok pénteken, július 17-én a bécsi Szent István-székesegyházban, Budapesten a szervita atyáknál, valamint minden kegyurasági egyházban délelőtti 10 órakor fognak megtartani. Bécs, 1903. évi július hó 18-án.

— Bizony már tegnapelőtt óta!

Együtt haladtak tovább. Bustianeddu elől haladt és egy szardiniai dalt énekelt; Manzélia panaszkodott a fiu rosszasa miatt. De a juhász alig hallotta; álmódolni látszott. Ougyanis halálosan szerelmes volt a leányba és amióta zia Ventura arra kérte, hogy tartsa szemmel, nem volt nyugta többé. Mindig csak szép leányt látta maga előtt s el volt tőkével, hogy megkéri feleségül. Hiszen csinos, erőteljes fiatal ember, derék juhász, van nyája, legelője és bizvást alapíthat tűzhelyet. A leány ugyan még nagyon fiatal és gyermekes, de az mit sem tesz; a házassággal elvárhatnak még egy darabig. A földolog, hogy elnyerje a szerelmét.

Amikor Predu akkor reggel egyedül haladt a leánnyal, azon tanakodott, hogyan is mondja ezt meg neki; de a szive erősen vert és képtelen volt egy szót is szólani. Majd elnyelte a szemével a mellette haladó leányt és erős vágya támadt, hogy megölelje és megcsókolja.

— Manzélia, szólt végre és megállt egy magaslat árnyékában, mely elrejtette előlök a kunyhót; Manzé, mondanék valamit.

Mivelhog az egész uton hallgatott, a leány csudálkozva nézett rá és szintén megállott. Predu belesápadt az izgatottságba és Manzélia ijedten kérdezte:

— Mi lett?

— Mond csak, így szól, szeretsz valakit?

— Nem... de mit bánod? — szólt Manzélia nevetve. Mindjárt megértette Predu, mire

céloz és csak nevetett, egyre nevetett! A legény lassan nekibátorodott és szólt:

— Ismerek egy fiatal embert, aki szeret és feleségül szeretne venni... Ha akarnád, Manzélia...

— Es az a legény te vagy, ugye? — szólt nyíltszívűséggel, a szeme közé nézett és tréfásan végigvágott rajta a nyírfavesszővel, amelyet a kezében tartott.

Predü összereszt, a szeme felvillant: Ah, Manzélia szereti tehát? Ha nem, csak nem így viselkednék. Es a sok csüggedés, félelem után, véghetetlen boldogság szállta meg a Preduszívét és valósággal elvesztette az esztét. De hirtelen feloldított. Mi történt?

Fáktelen örömben Predu meg akarta ölelni Manzéliát — de a leány nem egyezett bele és végig vágott az arcán úgy, hogy vérzett s a szeme is oly rettenetesen fájt, hogy ha nem Manzélia lett volna, biztos, hogy megöli azt, aki ezt meri vele tenni. De vele mit tehet? Szó nélkül a patak fölé hajolt és lemosta az arcáról a vért.

Manzélia reszketett az ijedtségtől; úgy érezte mintha valami bünt követett volna el. Előbb el akart futni; de amikor azt látta, hogy Predu még csak nem is panaszkodik, oda ment hozzá és mentegetődzött.

— Hadd lám, így szól; hadd nézem meg. Oh, mit tettem, mit tettem!

Predü szó nélkül elfordult. Mialatt Manzélia a kezét tördelte kétségbeesésében, Bastianeddu futva jött és megkérdezte mi történt.

— Semmi, felelt Predu; lestem és megütöttem a szemem. Aztán a kunyhó felé haladt a fiúcskával.

Manzélia követte őket. Már nem nevetett. Oh, hiszen látta, hogy folyt a köny a Predu Chessa jószágos szeméből!

Es ezután valami különös dolog történt. Predu ettől a naptól kezdve csak olyan komor és félénk volt, mint Bustianeddu. Már nem ment el Nuoroba, nem beszélt, nem dalolt, nem nevetett többé. Es nem is álmódott többé. A meleg, csillagos júniusi éjszakákon, amikor a friss szénának az illata töltötte meg a levegőt, Predu már nem látta Manzéliát maga előtt.

Ha a lány feljött a nyájhoz, rá sem nézett s bátran kitéphette volna a zia Ventura egész kertjét, hozzá sem nyult volna. Még azt is megtette, hogy ha jönni látta a leányt, hát el tűnt az erdőben mint valami bandita...

Pedig Manzélia barátságos volt ám hozzá. Még a rendesnél is gyakrabban járt fel és minden iránt érdeklődött. Ott igyekezett körülötte, de a legény nem felelt, ha szólt hozzá, még csak rá sem nézett. Manzélia bolondul szerette Predut — de ez már nem szerette — Manzé a udvarolt neki, de ő nem törődött vele, csakba, boszuérzésével volt tele. Oh, a leány az arcáa vágott, ám jó, ő majd szíven találja, de úgy hogy az vérozzon, mintahogy ő vérezett. Csak várta a kedvező alkalmat.

Ezalatt Manzéliát majd elemésztette a sze-

A nagyváradai proklamáció.

(A véres beszámoló után.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, július 15.

A nagyváradai véres események ügyében lázasan folyik a hivatalos vizsgálat. *Beóthy* László dr. főispán fölutasított Budapestre, hogy személyesen szóval referáljon *Khuen-Héderváry* nak. *Bordé* Ferenc polgármester-helyettes is tegnap elküldte terjedelmes jelentését. *Gerő* Armin főkapitány és a rendőrség természetesen bűnbakokat keres első sorban, hogy a bajból kimenekülhessen.

A függetlenségi párt tegnap este a negyvennyolcas körben értekezletet tartott. Hevesen és elkéseredetten tárgyalták a vasárnapi történeteket. Kimondta a párt, hogy proklamációval fordul Nagyvárad népéhez. A proklamáció, melyet falragaszokon is terjesztenek, így hangzik:

A nagyváradai függetlenségi és 48-as párt választmánya *Szokoly* Tamás elnökielte alatt tartott ülésén a *Barabás Béla* beszámolóján történetekre vonatkozólag a következő határozatot hozta:

I. Nagyvárad független polgárai felháborodással utasítják vissza a szabadelvűpárt azon orvtámadását, melyet a *Barabás Béla* beszámolója ellen — annak megzavarása céljából — tervszerűen rendeztek s utalással arra, hogy a nagyváradai függetlenségi polgárok részéről *Tisza* Kálmán 25 évi képviselőisége alatt soha semmi ellentűntetés szcenizozva nem lett, a nagy közönség megítélésére bízzák a nagyváradai szabadelvűpárt ezen politikai éretlenséget demonstráló eljárását.

II. Nagyvárad független polgárai felháborodásukat fejezik ki *Bordé* Ferenc azon eljárása fölött, hogy 1. a *Barabás Béla* ellen irányuló bizalmatlansági nyilatkozat aláírására a tisztviselőket presszióval kényszerítette, 2. hogy a *Barabás Béla* ellen a Csarnokban tartott értekezleten való megjelenésre a tisztviselőket utasította, az az ellen felszólalókat a délutáni beszámolon való megjelenéstől eltiltotta; 3. hogy a délutáni beszámolon a szabadelvű párti rendezvényeket — rendőrfedezet mellett — személyesen vezette.

III. Nagyvárad független polgárai felháborodásukat fejezik ki a rendőrségnek általában a közönséggel szemben tanusított hallatlan brutális bánásmódja fölött, ugyancsak *Gerő* Armin rendőrfőkapitány ama tényei fölött 1. hogy a beszámolót minden indokolás nélkül betiltotta s ezáltal a gyülekezeti szabadságot súlyosan megsértette; 2. hogy a szabadelvűpárt rendezvényeinek a beszámolóra való felvonulá-

sára rendőri fedezetet adott, sőt a „Fekete Sas” erkélye alól a már több óra óta ott álló békés polgárokat rendőrökkel és kardlapozással leszorította, csak azért, hogy a szabadelvűpárti rendezvények közvetlenül az erkély alatt heccelődhessenek, miáltal a rendezvényeknek valóságilag segédkezet és támogatást nyújtott; 3. hogy a „Fekete Sas” nagyterme karzatának kulcsát, ugyancsak a nagyteremmel szomszédos szobák kulcsait önkényűleg magához vette, hogy a szabadelvűpárti rendezvényeknek tervszerűen megbeszélte ellentűntetését arra az esetre, ha esős idő miatt a beszámoló a „Fekete Sas” nagytermében tartatnék, elősegítse és biztosítsa; 4. hogy egyáltalán egész beszámoló alatt a szabadelvűpárt előnyére részrehajló magatartást tanusított, azok zavargásait elősegítette holott a rendőrfőkapitánynak magát politikai eszközül felhasználni, engedni tiltva van. Ugy a *Bordé* Ferenc h. polgármester, mint *Gerő* Armin főkapitány ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt a párt fegyelmi és büntető feljelentést ad be.

IV. A függetlenségi és 48-as párt választmánya határtalan felháborodásának ad kifejezést a *Moskovits* Adolf és fia cég azon eljárása fölött, hogy ők, kik örökre a Kossuth eszméi ellen küzdők táborához tartoznak, most izgatásra, rendbontásra, botrány előidézésére cégről nem szégyenlették éppen ezen szent nevet felhasználni. Konstatálja, hogy a tőlük függő választói joggal soha sem bír, többnyire erdélyi szegény tudatlan arató munkásoknak ilyen rut célra történt felhasználása oly nagy fokú politikai perverzítésre vall, hogy annak jellemzésére kellő kifejezést nem talál és éppen ezért az érdem szerinti megítélését a nagyközönségre bizza.

V. A választmány annak dacára: A hogy a párt állandóan és törhetetlenül küzd az önálló magyar hadseregért, tehát a közös hadsereg intézménye ellen; a felmerült esethől kifolyólag mégis kötelességének ismeri, hogy köszönetét fejezze ki a kirendelt csapatok parancsnokaival szemben azon humánus eljárásért, hogy az izgalomszülte provokációk dacára is megőrizték méltóságos higgadtságukat és megkímélték a polgárok életét és testi épségét; példát szolgáltatván ezáltal a rendőrségnek is arra, hogyan lehet a karhatalom imponáló, a rendnek valódi bizto itója, a humanitás megsértése nélkül is.

VI. Nagyvárad független polgárai szükségesnek tartják annak konstatálását is, hogy a nagyváradai szociáldemokrata párt tagjai a beszámoló alkalmával tanusított magatartásukkal élő bizonyosságot adtak arról, hogy a kormány által magukat pártcélokra felhasználni nem engedik, hanem elveik teljes fenntartásával mindent elkövettek azért, hogy az övékkel sok tekintetben azonos és egyező program alap-

ján megválasztott függetlenségi és 48-as párti képviselőt nemes törekvéseiben támogassák, a szabadelvűpárt többszörösen megkísérelt felbujtása dacára is.

VII. A függetlenségi párt választmánya megbotránkozásának ad kifejezést a *Szabadság* és *Nagyvárad* Ujság magatartása fölött, nem a beszámoló fölött gyakorolt kritika miatt — mert a legtávolabbról sem kíván a sajtószabadság elvén a legkisebb csorbát ejteni, — de igen a sajtó tisztessége érdekében tiltakozik ezen két lapban megjelent hazug és valótlan tudósítások ellen; és a Szabadságot és Nagyvárad Ujságot a pártkörből kitiltja.

VIII. A választmány az ellenpárt részéről történt és eléggé kemény szavakkal nem jellemezhető orvtámadás dacára is, sőt éppen ezzel szemben kötelességet teljesít, amidőn biztosítja szeretett képviselőjét törhetetlen, odaadó ragaszkodásáról és kifejezést ad a közérzletből merített ama meggyőződésének, habár a törvénytelen rendőri beavatkozással sikerült is a szabadelvűpárt zavargóinak *Barabás Béla* dr.-t nézetel és indokál teljes kifejtésében meggátolni, mindazonáltal a választmány ismerve az ő törhetlen, megalkuvást nem ismerő hazafiságát és jellemét, eddigi magatartását helyeselve teljes bizalommal néz további működése elé.

Mindezeket szükségesnek látja külön nyilvánításban is a polgárság tudomására hozni. A nagyváradai függetlenségi és 48-as kör választmánya.

Motorkocsi az államvasutakon.

(Az első próbamenet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, július 15.

Az arad-csanádi vasutak mintájára *Láng* Lajos kereskedelmi miniszter az államvasutak több szárnyvonalán motoros közlekedést akar életbe léptetni. Ez volt a tulajdonképeni oka annak is, hogy a miniszter az arad-csanádi vasutak motoros kocsijainak első próbamenetére Aradra lejött. A miniszter tudvalevőleg a *Boros Beni II.* nevű De Dion-Bouton féle gőzmotoroson Aradról Csabára ment s a kis gőzautomobil akkor is, azóta is kifogástalanul végzi munkáját.

Ez indította *Láng* Lajos minisztert arra, hogy az államvasutakon is próbát végeztesen olyan motoros kocsival, mint amilyen a csanádi vasutaké. A modern vasuti közlekedésben csaknem szüntelenül folynak a kísérletek, a melyek mind egy cél felé robnak: a közlekedés tökéletesítésére. A gőzerő áll még mindig az előtérben. A villámerő alkalmazása is fejlődik s a szakemberek szerint nem nagy idő kérdése, hogy a vasuti közlekedés birodalmában a legfőbb mozgató erő szerepét a villámerő veszi át.

Ez a jóslat azonban a gőz barátait egyáltalán nem korlátozza abban, hogy a maguk hajtóerejét kiaknázzák minden képzelhető módon és formában. És hogy fáradozásukat siker követi nyomon, arról bizonyosságot tett az a motorkocsiavató, a melyen a magyar államvasutak budapest-gödöllői vonalán *Láng* Lajos kereskedelemügyi miniszter jelenlétében egy De Dion-Bouton rendszerű motorkocsit mutatott be a Máv. igazgatósága.

A bemutatóra délután jelent meg a miniszter, államtitkára *Wickenburg* Márk gróf társaságában, a hol *Ludvig* min. tanácsos elnöki igazgató, *Bánovics* igazgató, *Söpkész* Sándor, *Uhlarik* Béla és *Papp* János főfelügyelők, továbbá *Bielek* Miksa műegyetemi tanár és *Britz* János Ganz-gyári igazgató fogadták. A társaság, melyhez még *Mikszáth* Kálmán és *Szöts* Pál képviselők csatlakoztak, a keleti pályaudvarról indult a próbára.

A motoros-kocsi, amely pendantja a mi gőzmotorosunknak, erős építésű, izléses kialakításu s négy szakaszból áll. Egy nagyobb harmadik osztályú szakaszból, egy padsoros má-

relem s a megbánás. Még vallásosabb lett, felkereste a bucsujávo helyeket és nyugalomért könyörgött a Szűz Anyához. De senogysem lett békés s a szép arcocská már nem mosolygott és szomorú lett a pajkos szemek nézése.

Mindenki észrevette a változást és zia *Ventura* megesküdött rá, hogy *Manzélát* megbabonázták. Végre már a leány maga is elhitte ezt és elment édesanyjával *Peppa Fruoszához*, a kuruzsló asszonyhoz, aki kisütötte, hogy *Manzela* már három hónap óta meg van babonázva. Gyógyíttatta is a leányt, de hiába! *Manzela* csak továbbra is szerelmes volt *Predua* ba. Nem lett nyugalmat soha sehol, csak fenn a nyájnál, a forró nap hevében, ahol ott lelte *Predu* t, aki soha nem nevetett, nem dalolt többé; megnövesztette a szakállát és sötét arcával szebb volt mint valaha!

Még zio *Nannedu* is észrevette a *Manzela* balgaságát és boszankodott miatta. De mit tegyen? Megtiltsa neki, hogy fejődjön? Nem bírta maga se elviselni, hogy ne lássa. Hosszas meggondolás után elhatározta, hogy más legelőt keres és ezt csekély áron átengedi *Predu* nak. Nagy titokban meg is csinálta a doigot, és egy nap így szólt a leányhoz:

— Mondd meg az anyádnak, hogy holnap más helyre vonulunk a nyájjal.

— *Predu* is? — kérdezte a leány.

— Nem, ő itt marad az őszön át.

A leány nem felelt, de kétségbeesésében nagy dologra szánta magát s felkereste a fiatal juhászt. Hosszas keresés után végre rátalált és odafutott hozzá. Reszketett mint a nyárfalevél s arca égett a melegtől s az izgatottságtól.

Predu ránézett s megkérdezte:

— Mi az? M.ért szaladsz?

— Igaz, hogy az apám elmegy s te itt maradsz? — kérdezte a leány aggódalmasan.

— Ugy látszik, — felelt *Predu* hidegen.

— En... elmenjek hát... s te nem mondd meg, ki volt a legény, aki...

Predu nem engedte, hogy tovább beszéljen. Oly hangon, amelyből düh, szenvedély és gyűlölet hangzott, kiáltotta:

— En voltam.

Manzela megsemmisült. Most már minden reménye elűnt, hiszen nyilvánvaló, hogy *Predu* gyűlöli. Nem birt tovább magával, leborult a földre és könyekre fakadt.

Predu elsápadt s most már nem igen érezte azt a gyűlöletet, amit remélt. A vér a fejébe szállt s csak ezt az ostobaságot tudta megkérdezni:

— Az őrdögbe is, mi lett *Manzela*?

De a leány nem felelt és *Predu* sietve távozott. Amikor aztán már kimerült a sirástól és visszatért a konyhába, az apja félrehívta és szólt:

— *Manzela*, *Predu* *Chessa* feleségül akar venni.

sodik osztályu fülkéből, elől a motor helyiségéből és a kocsii hátsó részén a kalauz fülkéből.

Pontban délután 8 órakor indult utnak a kocsii s egyre fokozódó sebességgel haladt Gödöllő felé s ebben az irányban 46 kilométer maximális sebességgel próbálták ki, visszafelé azonban csaknem gyorsvonati, 58 kilométer sebességgel haladt. Utközben érdekes részletezéssel ismertették a szakírfiak a tökéletesedést, a melyet a Dion—Bouton-rendszer az eddigi és most is működő motorokhoz képest mutat s a mely kétségtelen tökéletesítés csakugyan fontos szerepet juttat jövőendő közlekedésünkben ennek a rendszernek.

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a bemutatott motorkocsiról, a melyet budapest—gödöllői próbautján a vasárnapi közönség mindenütt nagy érdeklődéssel fogadott s mely a nyaralótelepeken mozgósítható összes Kodakoknak szapora munkát adott.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Niobe, operetta. Felhő Római vendégfelleptével.

Péntek: Aranyember, dráma. Főti Frida és Tompa Kálmán vendégfelleptével.

Szombat: Katalin, operetta. Főti Frida vendégfelleptével.

Zilahyné első fellépése.

— A kis herceg. —

Ezredes Ur! Hűséget esküszünk! — Ezt énekli a ma előadásra került operettben a tisztikar a kis hercegnek.

Ugyanezt érezte lelkében a nagy közönség, mely ma Zilahyné a nyári szezonban első fellépése alkalmával valósággal ünneplte.

Zilahyné tényleg kiérdemelte magának a közönség szeretetét és ragaszkodását, mert oly fényes tulajdonságokkal megáldott primadonnája az aradi színháznak még nem volt. Fejedelmi megjelenése, előkelő, kedves és mindenkor jellegzetes játéka, gyönyörű csengő hangja, kiváló iskolázottsága és magas zenei intelligenciája, ezek azon tulajdonságok, melyekért nálunk Zilahynét szeretik és valahányszor alkalom nyílik, ünneplik.

Ily alkalom volt a mai első fellépése. A téli szezon után tulajdonképen pihenésre vágyott a művésznő, de a Népszínház igazgatósága kiragadta csakhamar pihenéséből és a vendégfellépések egész sorozatára kérte fel.

A fővárosi sajtó egyértelműleg nyilatkozott Zilahyné művészetéről és a Népszínházat zsufolásig megtöltő közönség estéről-estére még a vasfüggöny elé is hívta többször szünni nem akaró tapsok között.

Edicsősége után visszajött hozzánk Aradra, ahová a rendes szerződésnél erősebb és edesebb kötelék fűzi. A közönség tényleg tüntető módon adott kifejezést a művésznő iránti érületének. Mikor Zilahyné a színre lépett a zajos tapsolás, virágadás folytán percekre megállott a darab. Gyönyörű koszoruk, remek virágcsokrok, babér és palmaágak kerültek fel a színpadra.

A koszoruk közül nagyságra és szépségre kitűnt az, melynek szalagján e felirat olvasható: „A kis hercegnék — Bob herceg” A koszorut Felhő Rózi küldte, a tegnapi Bob. Egy másik koszorú szalagja ezt mondja: „A mi kedves Zilahynénknak, a viszontlátás öröme.” Egy harmadik babérszörut Almásy Lola küldött e felirattal: A legkedvesebb direktornénak; egy negyediket pedig a színház derék triumviratusa: Békés titkár, Mariházy és Sarkadi.

Edes kis csokor volt az, melynek vörös selyem szalagján e szavak állanak: „Az aranyos mamának, az ő kis Gyulushója.” Zilahyné kebléhez szorította a virágokat mind, de erre a kis csokorra forró csókot nyomott.

Az előadás alatt persze minden felvonásban sűrűn tapsolták ki a művésznőt, ki fényes tehetségeit ma különösen ragyogtatta. Az ünneplés hangulathoz sokban hozzájárult Róza Lili, kinek a kis hercegnő egyik kedves és sikerült alakításra, ugyszintén Polgár és Békessy.

Carolus.

* Felhő Rózi bucsufellépése. Holnap csütörtökön bucsuzik Felhő Rózi közönségünkkel. Niobe, egyike azon szerepeknél, mely Felhő élelnek temperamentumának megfelel és melyben ő alkalma nyílik pajzánkodó játékaival nagy hatásokat elérni. A „Niobe” előadásának külön érdekességét kölcsönöz, hogy riety bájós szerepét Zilahyné játsza, ki ezen szerepével a téli szezonban már oly kiváló sikert aratott. A darab többi szereplői Pajor Agnes, B.-Szabó és Polgár Sándor.

* Tompa Kálmán Aradon. A Leszkay-korszaknak egyik oszlopos és kiváló tagja volt Tompa Kálmán, ki mint hőszerelemes kellemes emléket hagyott hátra a színházlátogató közönség körében. Hosszu idő után ismét ellátogat hozzánk és pénteken vendég szerepel az Arany emberben. Vele együtt lép fel Főti Frida, a Népszínház kedves nevéja, ki mint Noémi lesz Tompa partnere.

A pápa utolsó percei.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 15.

A keresztény világ fejének hosszú haloklása immár végéhez közeleg. A pápa utolsó perceit éli, állandóan eszméletlenül van, most már közvetlen környezetét, orvosait sem ismeri föl. Rómából az éjszaka folyamán érkezett táviratok jelzik, hogy a pápa szenvedése most már legfeljebb csak órákig tarthat.

Mi távirataink a következők:

Róma, július 15. Midőn délután a szent atya állapotáról nyugtalanító hírek terjedtek el, sok ember ment a Szent Damazus udvarra és sokan aláírták nevüket a fent fekvő ivre. A pápa a délután nagyobb részét karosszékben töltötte és csak valamelyes bort vett magához.

A délután folyamán ő szentsége msgré Angéli-t hívatta magához, aki egy fél órát időzött nála és több iratot rendezett. Majd Cavagnis Tripépi Gennari és Cavicchioni bíborosokat fogadta, akiket megköszönte részvétüket és imádságukat. A szent atya azt mondá, hogy el van készülve a halálra. Midőn a bíborosok távoztak, bámulatuknak adtak kifejezést, hogy a karosszékben találták.

Oreglia bíboros, aki elkésett, a miért is a szent atya nem fogadhatta, azt mondta, hogy bíboros társai kijelentették, hogy a pápa ma jobban érzi magát, mint tegnap.

Esti látogatáson csak Mazzoni és Lapponi jelentek meg. Mazzoni azt tapasztalta, hogy a pápa erői nagyon megfogytak, de eszmélete tiszta. Az orvosok megállapították, hogy a mellhártyában, bár lassan, de váladék gyűlik. Attól tartanak, hogy a váladék gyorsan találna gyarapodni, mely esetben a fulladás elkerülése végett újból a mellesapólláshoz kellene látni. A orvosok azt hiszik, hogy a szent atya a mai éjjelt biztosan túléli.

Róma, július 15. A pápai lakosztály ablakait csak háromnegyed 8 órakor nyitották meg. A Messagere szerint a pápa sokáig ébren volt és gyakran behívatta Centra komornyikot, mintha parancsolni akart volna neki valamit. Azonban, midőn bejött, nem tudta kívánságát

kifejezni. Beható kérésre a pápa csekély kávét, bouillont és kevés tokajt ivott. Hír szerint négy óránként injekciókat kapott ő szentsége. A szoba levegőjét oxigénnel frissítették. 11 órától 1 ig a pápa meglehetősen jól aludt. A szent atya többször összefüggésnélküli szavakat mondott, azonban, amidőn Centra megszólította, ismét eszméletére tért. A Popolo Romano szerint reggeli 4 órakor az a hír terjedt el, hogy a szent atya állapota igen rosszra fordult, amit azonban nem erősítettek meg.

Róma, július 15. Lapponi és Mazzoni ma nagyon rövid látogatást tettek a papánál. Az orvosok csak ő szentsége körérzésének megállapítására szorítottak. A pápa ágyban feküdt és megkönnyebbültnek látszott. Néhány szót váltott az orvosokkal. Az éj folyamán és reggel kevés tóplálékot vett magához. Az orvosok azt vélik, hogy ma sem forog fenn közvetlen veszedelem. Bár a mai orvosi jelentés nem tesz pesszimistikusnak, még sem nyugtatta meg a vatikáni személyiségeket. Ezek el vannak készülve a katasztrófa bekövetkezésére.

Róma, július 15. A pápa állapotáról délelőtt 9 órakor kiadott orvosi jelentés a következő: Az éjjel folyamán a pápa néhány órát aludt. Érverés 82, légzés 30, hőmérséklet 38.2. A pápa körérzésében nem állott be változás. Mazzoni, Lapponi.

Róma, július 15. A pápa most már állandóan öntudatán kívül van, környezetét sem ismeri meg. Az orvosok ma a harmadik operációt végezték. Ő szentsége halála a legközelebbi órákban várható.

Vaszary Kolos hercegprimás a pápa halálhírére rögtön utnak indul a konklávéhoz Rómába. Előbb azonban a király Ischlbe kihallgatáson fogadja, melynek rendkívül nagy fontossága van.

Kállay és Bohus László.

(Az elhunyt miniszter életéből.)

Arad, július 15.

Kállay Béni a hatvanas évek elején, az ugynevezett kis alkotmány idejében, meg utána, Bohus László aradmegyei nagybirtokos, Perényi Zsigmond, Nyéky Gyula s még sok más fiatal társával egyike volt a pesti jeunesse d'oré vezetőinek. Akik abban az időben ismerték, vidám, rendkívül szellemes, élelnek társalkodónak festik le. Különösen sokat járt Gy.-né szalonjába, amely akkor a bálvány-utcai Nádasdy-házban, egyike volt a legelegánsabb szalonoknak.

Egy izben megint épen estély volt az excellenciás asszonynál. A termekben ott tolongott a szocietás, s többek közt egy csodálatosan szép, alig fölserdült szőke lányka vonta magára a figyelmet. Gy.-né unokahuga, aki alig rugta még le a gyermekcipőket s itt is csak kislány számba ment még. Nézték mint valami apró Psychét, de még komolyan nem igen foglalkoztak vele, s mikor egy tányérkán narancscsal kínálta B. Miklóst, a fiatal, de már nős gavallér a kis leányt átkapva, hamvas arccsokáját megcsókolta. De hajh, kuruc generálisok vére buzgott a kis szőke beauté ereiben és vilámsébséggel úgy ottfejtette kacsóját Miklós ur ábrázatán, akár a pápista püspök bér-máláskor.

Lett nagy zürzavar. Az excellenciás tante lehurrogta a leánykát, enfant terriblenek bélyegezték a többiek, csak Kállay Béni, aki már akkor előszeretettel tanulmányozta a Keletet, jegyzé meg komolyan.

— Törökországban ilyenkor a leány már érett nő. Saját háztája van, idegen férfi szemé nem érheti.

Mindenki kacagott a jogviszonyokat ilyen rettenetesen professzorosan tárgyaló ifjura s elnevezték a *lányok fiskálisának*.

A kis szőke leánnyal azonban később sürűn érintkezett. Bizalmasa, meghittje lón s a sárga porcellán kutyába ő csempészte be Lilihez írott céduláit, Lili — gróf F. Eliz — szintén rokona volt Gy.-nének. Nem annyira szép, mint rendkívül genialis, bizarr, talentumos leány; akit a romantikus Beni szíve egész megegével megszeretett. Lili családjának politikai szereplése azonban igen népszerűtlen volt, s Kállay Béni anyja, a ritka lelkes honleány, kezeken megtagadta ehhez a frigyhez való beleegyezését. A fiatal szív azonban hevül, rajong, álmodozik — és mindenképen ki próbálja játszani az ilyen súlyos veto-kat.

Lili meghittjéül a kis szőke leánykát választotta, akit becézgetve elnevezett *Ramsamperl-nek*. Neki adta levélkékét, amelyeket a kis leány, egyik, a Gy. szalon console-asztalán, meglehetősen elrejtve álló sárga porcellán kutyába helyezett el. Ez a kutya belül üres volt, s a száján bedobott levelet alul ki lehetett emelni. Ide kerültek Béni levelei is. Olyan naiv, ábrándos tiszteletteljes levelek mind, amínőket a hatvanas évek fiatalsága irkált, akiket még nem roztott meg mindenféle szecesszió, s amely írásokat bátran el lehetett volna olvasni akár melyik estélyen. De mégis galibát csinált a porcellán kutya. Gy.-né rájött a correspondenciára, s mert Kállaynéval nem akart rosszban lenni, Lilit anyai nagynénjéhez, báró R.-néhez küldte.

Báró R. akkortáiban Badenben — Bécs mellett — az ottani Sauerhof kaszárnyának volt a parancsnoka. Örömmel fogadták a kedves Lilit, aki egyszerre napsugarat, derűt varázsol, a komor szürke falak közé. Vidámsága nem hagyta el — annál kevésbé, mert a kis Ramsamperl egyre írta neki Pestről, mennyire busul Béni, mennyire nem foglalkozik senkivel s több effélét. És talán, — ha várni tudott volna a szép, ideges, bizarr leány, Kállay Benjamin nagy szerelmén meg is tört volna az anyai ellenállás. De hát nem tudott várni.

Egy borongós, kora tavaszi napon, épen valami jótékonycélu hangversenyben kellett volna énekelnie a remek hangú Lili-nek. Kapta magát, felöltözött hófehérbe, kezébe vette a Kállay fotográfiáját — Borsos és Doctor csinálta a régi botanikus kertben ezt a hosszú attilás, lakcsizmás ábrázolatot — aztán leakasztotta a falról R. kapitány uramnak valami rossz mordályát s úgy szívea lőtte magát, mint a parancsolat. A lövés zajára berohanók még élve találták, de már szólni nem tudott. Az asztalon egy fehér lap feküdt, ráírva kusza betűkkel: *Plaisir d'amour ne dure q'un moment — chagrin d'amour dure toute la vie* . . .

És ugyanabban a percben, a melyben a végzetes lövés eldőrdült, egy magyarországi kis városkában, ahol akkor a szép szőke lányka Auersperg hercegnőnél tartózkodott látogatásban s épen a sétatéren ment át, egészen világosan hallotta Lili hangját, amint a szomorú, tavaszi sirámmal suttozja fülébe:

— Adieu Ramsamperl . . .

Megfordult, de nem látott semmit. Harmadnapra jött a tudósítás Lili haláláról — és ugyanabban az órában Kállay Béni is felugrott asztalától, könyvei mellől, mert ő neki is egészen érthetően mondta Lili hangja:

— Adieu — a revolver im Jenseits . . .

Neki már táviró hozta meg a lesújtó hirt. A komoly, nyugodt ifju majd megtébolyodott. Sirt, a haját tépte és semennyiért sem akart várni a rendes bécsi vonat indulására. Legjobb

barája, *Bohus* László, különvonatot rendelt tehát s így mentek föl a császárvárosba, ahol K. Imre Lili egyik cousinje, várta őket s vezette ki Badenba. Akik Lili koporsójánál látták Kállay Bényt, az k haláluk órájáig sem fogják elfelejtetni azt a megrázó jelenetet.

A Ház feloszlataása előtt.

(Ujabb elnökválság a Kossuth-pártban.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, július 15.

A Barabás Béla által összehívott tegnapi függetlenségi értekezlet ugylátszik forduló pont elé viszi a mostani határozatlan parlamenti helyzetet. A képviselőház feloszlataása sohasem volt a válság alatt olyan imminens, mint ma, *Khuen-Héderváry* miniszterelnöknek a képviselőház mai ülésén elhangzott két felszólalása folytán. A fővárosi estilapoknak már arról is van értesülésük, hogy a miniszterelnök az új választások dolgában az összes főispánokat három turnusban magához rendelte.

A másik nevezetes dolog a mai politikai eseményekben az, hogy *Kossuth* Ferenc, a függetlenségi párt elnöke ma ismét, s határozott kijelentése szerint *ezutal véglegesen, lemondott a párt elnökségéről*.

É két fontos politikai eseményről az alábbi értesüléseket vesszük:

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök a képviselőház mai ülésén két felszólalásában burkoltan *azt a szándékát fejezte ki, hogy a Házat, természetesen az ex-lexben és az ex-lex dacára, fölloszlatja*. Reméli — mondta — hogy nemcsak a szabadelvű párt, de többi hívei is, különösen apellálva a nemzet többségére, mellette maradnak.

A képviselőház fölloszlatása — írja az egyik holnapi estilap — *befejezett dolog*. A miniszterelnök az összes főispánokat három turnusban magához rendelte, még pedig e hó 17., 18. és 19-re. A *P. Ll.* holnapi száma a miniszterelnök e szándékáról közölt tudósításokat *megcáfolja* avval, hogy a miniszterelnök mai képviselőházi beszédeiben nem a Ház feloszlataására célzott.

A függetlenségi párt elnökválságáról a következőket telefonálja tudósítónk:

Az országgyűlési függetlenségi- és 48-as Kossuth-párt ma este újból értekezletet tartott, melyen rendkívül érdekes dolgok történtek. Az ülést *Kossuth* Ferenc nyitotta meg avval a kijelentéssel, hogy a tegnapi Barabás-féle értekezlet után *tovább az elnöki székben meg nem marad*, mert a párttagok egyrésze az előbbi párthatározat ellenére a küzdelmet folytatni akarják. *Ő két féle irányt nem egyesíthet s ezért az elnökségtől ezennel véglegesen visszavonul*.

Az értekezleten jelenvolt képviselők kérték *Kossuthot*, hogy álljon el szándékától s tartsa meg az elnökséget, *Kossuth* Ferenc azonban állhatatosan megmaradt elhatározása mellett. Tényleg furcsa a helyzet a függetlenségi pártban. A multkori a küzdelem abbanhagyásához volt meg a többség, ma pedig az obstrukciónak van többsége. Ezt az ellentétet nem a két értekezlet között eltelt idő szülte, így volt ez már az előbbi gyűlésen is, de akkor több harc-párti képviselő direkt azért távozott el a klubból a szavazás előtt, hogy *Kossuthéknak* meg legyen a többsége. Ma

az obstruálni kész képviselők száma nem kevesebb, mint *hatvankilenc*. Névsoruk a következő:

Babó Mihály, Bakó József, Bakonyi Samu, Barabás Béla, Bartha Miklós, Benedek János, Bencs László, Bedőházy János, Beöthy Akos, Chernel Gyula, Csávolszky Lajos, Egry Béla, Eitner Zsigmond, Eötvös Károly, Fáy István, Farkas Balázs, Gabányi Miklós, Gáll Sándor, Hegedüs Karoly, Hellebront Géza, Hentaller Lajos, Hilbert Károly, Hock János, Holló Lajos, Horváth Gyula, Kállay Lipót, Kapotsffy Jenő, Kecskeméthy Ferenc, Koller Tivadar, Kovács Gyula, Krasznay Ferenc, Kubik Béla, Lengyel Zoltán, Leszkay Gyula, Lovászi Márton, Luby Béla, Luby Géza, Madarász Imre, Madarász József, Makay Zsigmond, Malatinszky György, Marjay Péter, Mezőssy Béla, Molnár Jenő, Nessi Pál, Okolicsányi László, Olaj Lajos, Papp Elek, Papp Zoltán, Polónyi Géza, Pozsgay Miklós, Rákosi Győző, Ráth Endre, Rátkay László, Reich Aladár, Rigó Ferenc, Sebess Dénes, Szederkényi Nándor, Szluha István, Sturmán György, Thaly Ferenc, Tóth János, Ugron Gábor, Uray Imre, Vázsonyi Vilmos, Várady Károly, Vészi József, Visontai Sma és gróf Zichy Jenő. Összesen 69.

Ilyen nagyszámu csapat tudatában *Barabás* Béla kérte ugyan *Kossuth* Ferencet az elnökség megtartására, avval érvelvén, hogy a küzdelem ugys csak néhány hétig tarthat s akkor sikerrel, vagy sikertelenül eldől s hogy ezután ismét egyetértés lesz a pártban, — *Kossuth* Ferenc azonban nem volt hajlandó lemondását visszavonni.

Az értekezlet további folyamán a párt előbbkelő tagjai majdnem kivétel nélkül föl szólaltak, végül abban állapodtak meg, hogy a béke-pártiak nem fogják akadályozni a harcot, de *annak következményeiért a felelősséget nem vállalják*. Eppen azért, hogy a harcolók munkáját ne kössék, összes tagsági helyeikről lemondanak, hogy evvel külsőleg is dokumentálják az obstrukciótól való távolállásukat.

A pápa és az unokaöccse.

(A kártyás gárdatiszt.)

Arad, július 15.

XIII. *Leo* pápa egyik unokaöccsét, *Pecci* grófot a nemes gárda fejevé nevezte ki. Ez az unokaöccs nagyon kedves, szeretetreméltó fiatal ember volt, de nagy hibában szenvedett: nem tudott ollenállani a kártyaszüvedélyének. Rengeteg sokat kártyázott és többet vesztett, mint a mennyire anyagi viszonyai megengedték volna. Amikor azután fülüg uszott az adóságokban, a pápa kijelentette, hogy kifizeti a tartozásait, de — csak egyszer.

— Péterfilléireimet bölcsebb dologra is fordíthatom, mint unokaöccsém kártyaadóságának kifizetésére. Ez egyszer még megteszem, de meg kell ígérned, hogy többé sohasem játszol.

Az unokaöccs természetesen megfogadta, de a fogadalmat, mint minden kártyás, a legelső alkalomkor ismét megszegte. Néhány héttel később *Peccinek* újból annyi volt a kártyaadósága, mint azelőtt. A könnyelmű ember tudta, hogy nagybátyjához hiába fordulna: azt nem lesz könnyű dolog ismét megindítani. Pénzre azonban szüksége volt s ezért valami ravaszághoz kellett folyamodnia. Elküldte feleségét, a szép *Pecci* grófnőt a pápához. A grófnő gyönyörűen sirt és szaggatott hangon adta elő a dolgot:

— Szentatyám, kezdte, meg kell fizetnünk tartozásunkat?

— Mindig — felelte a pápa.

— Ön tudja, hogy a férjem milyen gyenge ember, bármennyire megfogadta is, hogy kártyát nem vesz a kezébe, ismét játszott . . . és veszített.

A pápa nem is látszott odahallgatni, hanem feszült figyelemmel kísérte egy légynek a játékát az ablaküvegen. A grófnő azonban folytatta:

— Szentatyám tudja, hogy nékem igen szép hangom van . . . Egy színházigazgató megtudta, hogy minő pénzzavarban vagyunk s ajánlatot tett, hogy lépjek fel a színpadján Rómában . . .

A grófnő azt hitte, hogy a pápa pusztán gondolatára is annak, hogy az ő unokaöccsének felesége a gyűlölt deszkákra lépjen, sietni fog magát közbevetni s inkább áldozatot hozni, csak hogy nevét a szégyentől megmentse. De a grófnő csalódott; a pápa oly nyugodtan nézte tovább is a légynek a játékát, mintha a legközönségesebb dologról lett volna szó.

— Azért jöttem tehát szentatyámhoz, folytatta a grófnő, hogy megkérdejem: nem ellenzi-e, ha a színpadra lépek? Nem találok más módot, mint ezt a férjem adóságainak kiegyenlítésére . . .

— Nagyon helyesen! — felelte a pápa élénken. — Csak azt az egyet sajnálom, hogy nem lehetek a színházban, ha majd játszol . . .
A ravaszul kieszelet terv tehát vízbe esett.

MULATSÁGOK

(=) Az új-szent annal ifjúság július 25 én szombaton, Wéger Béla kerthelyiségében Nagy Károly cigányzenekara közreműködése mellett zártkörű Anna-bált rendez.

Kémrendszer Boszniában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 15.

Most, hogy a Kállay Béni halálával új kormányzót kapnak az okkupált tartományok, nem lesz érdektelen megvilágítani a Boszniában uralkodó állapotokat, úgy, a mint azt egy a viszonyokkal ismerős ember írja.

Miután a boszniai hivatalnokokat nem tudták megszokni, s ezek nem élvezik azt a megfelelő bizalmat, melynek útján mindenről értesülhetnének, azt a segédeszközt találták ki, mely annak idején Magyarországon és Olaszországban is az osztrák bürokratizmus feyvertárába tartozott, t. i. egy kiterjedt kémrendszer szervezését. Alig van hivatalnok, akinek ne volnának kémjel és az emberek ezáltal oly félénkek lettek, hogy nyilvános helyeken alig beszélnek. Olyan embereknél, kiket gyanusnak tartanak, folyton házkutatásokat tartanak és ha valakinél szerb újságot sejtene, a melytől megvonták a postai szállítási jogát, akkor azt le is zárják.

Mindezekért csak gyenge vigasz az, hogy a hatóságok néha oly mulatságos baklövéseket csinálnak, melyek időről-időre országos derűtséget okoznak.

Igy néhány évvel ezelőtt egy nagyon intelligens szerbet annyira megdolgozott egy főhivatalnok, hogy az kémszolgálatra hajlandónak mutatkozott. Nagyon szívesen adott neki 5000 forintot, mikor kért, mert azt hitték, hogy most minden titkot megfognak tudni. Az okos szerb csakhamar azzal a kijelentéssel állt elő, hogy egy berlini vállalat képviselősséggel kínálja meg, s csak úgy mondhatná meg az országban, ha az ehhez szükséges 15000 forint óvadékot megkapná. A főtisztviselő, aki nagy súlyt helyezett a szerb kémre, a fejét rázta, de aztán csakhamar fölvette a takarékból a maga és a felesége pénzét, eladta a családi ékszereket és együtt volt a pénz. A szerb kém evvel a pénzzel kiment Berlinbe és ott egy röpiratot adott ki a *bosnyák kormány ellen*.

Egy másik esetben egy tisztviselő, aki előreakart haladni, arra az ötletre jutott, hogy maga követ el árulást, ezt felfedezi s így szerep érdemeket a maga számára. Osszeállított egy röpiratot Kállay ellen, ezt Lipcsében kinyomatta s aztán irt Bécsbe a közös pénzügyminiszteriumba, hogy kitűnő összeköttetései révén sikerült megtudnia, hogy támadás készül Kállay ellen, de ő azon a nézeten van, hogy azt megtudná előzni, ha a lipcsei utazásra pénzt és szabadságot kapna.

A kormány természetesen felült és az illető hivatalnok csinos utat tett Lipcsébe, és kijárta, hogy a röpirat, melyet ő rendelt meg, nem került nyilvánosságra. De ez az eszme oly fényes volt, hogy tovább is kiakarta aknázni. Száz példányt a röpiratból kinyomtatott, ezeket elküldte Triesztbe s aztán egy másik hivatalnokkal jelentést tétetett Bécsbe, hogy Triesztben veszedelmes tartalmu könyvek láthatók. Természetes, hogy őt küldték ki most Triesztbe is, s oly fényes sikerrel működött, hogy rövid idő alatt mind a száz röpiratot Bécsbe küldte.

Tiszta véletlen volt, hogy ez a delog napvilágra jutott s mindenki, aki csak ismerte a bosnyák kormányrendszer félszepségét, a kormány rovására mosolygott a dologra.

A férj apanázsa.

(Törvényességi tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 15.

Egy szerencsétlen házasság elszomorító részletei kerültek nyilvánosságra ma a törvényeséken, egy főtárgyalás során.

Maga az eset nem annyira jogász szempontból, mint azociális szempontból érdekes és a főtárgyaláson kiderített tényállás szerint a következő:

Frick Antal aradi magánzó gazdag nőt vett feleségül. Az asszonyt: Blaha Antóniát erősen befolyásolták a férj irigyei és elhitették vele, hogy Frick számításból, hogy jóléthez jusson, vette őt feleségül. Ezek a tanácsadók aztán rávették az asszonyt, hogy szakítsa meg férjével az együttélést és adjon neki havi apanázst. Számítottak rá, hogy a házaspár így el fog válni.

Igy is történt. Blaha Antónia egy aradi ügyvédnél havi 100 koronát kötött ki férjének szerződésileg. Két hónapon keresztül fizette is az apanázst, de mikor Frick a harmadik hónapban jelentkezett az apanázssért, akkor az asszony már csak 20 koronát, a következő hónapokban ennél is kevesebbet adott és különféle ürügyek alatt várakozásra kérte. Egyszer aztán eldől a válóper közöttük s az asszony kijelentette, hogy/nem ad több pénzt.

Frick Antal erre beperelte az asszonyt a járásbírósnál, de a bíróság az asszonynak adott igazat, kijelentvén, hogy házastársak között csak közjegyző előtt tett ajándékozás és más ilyen jogügyletnek van kötelező ereje.

Frick e miatt elkeseredve, elment a felesége lakására, de nem találta otthon. A házbeliek előtt kijelentette, hogy megvárja a feleségét és vagy megkapja a pénzét, vagy leüti a feleségét. Mikor aztán látta, hogy a felesége nem jön haza, elment.

Másnap ismét várt rá Politzer Miksa üzletében, mely a felesége házában van. Ott is azt mondta, hogy vagy pénzt kap, vagy pedig vér folyik.

Ezeket a nyilatkozatokat megtudta Blaha Antónia, zsarolásért feljelentette Fricket.

A bíróság, melynek elnöke Fábán Lajos dr. táblai bíró volt, Fricket a sok enyhítő körülmény figyelembevételével 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

HIREK.

— József főherceg Buziáson. Fenséges vendége lesz a jövő héten Buziásnak. József főherceg, a honvédség főparancsnoka f. hó 20-án érkezik a kies Buziás fürdőre, a hol három napon át fog tartózkodni és szemlét tart az 5., 6., 7. és 8. honvédegyalozezredek felett. A főherceg a Nagyszállóban fog lakni. A jelenleg Buziás környékén gyakorlatozó honvédesapatok július hó 22-én Szilas és Niczkyfalva közt harszerű lögyakerlatokat tartanak éles tölénnyel.

— Második polgári iskola Aradon. A város iskolaszéke holnap, csütörtök délután ülést tart, amely elé Millig József iskolafelügyelő érdekes előterjesztést tesz. Azt indítványozza ugyanis, hogy miután a városi polgári fiúiskola nem képes befogadni az összes jelentkezőket, írjon fel az iskolaszék a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez s kérje, hogy a város polgári iskolája mellé állítsa fel Aradon a második, állami polgári fiúiskolát.

— A király bérmafiát letartóztatták. Bécsből sürgönyzik: *Lerchenfeld* birodalmi grófot ma itt különböző családok miatt letartóztatták. A gróf a királynak bérmafia. Jelenleg főhadnagyi rangban van. Királyi fényben nevelték, s *Lajos Viktor* főherceg palotájában lakott. Pazar életmódot folytatott, uzsorások kezébe jutott, s így követte el csalásait. Táviratilag fordult az Ischlben időző királyhoz, hogy kegyelmi uton szüntesse be az ellene megindított eljárást.

— Aratók sztrájkja Aradmegyében. A nagy-péti határban *Reisner* Manó bérlőnél 120 arató munkás a munkát beszüntette és a szerződésileg biztosított részért az aratási munkálatot folytatni nem akarja. A munka tovább folytatására *Mladin* Miklós eleki főszolgabíró a földművelésügyi minisztériumtól 120 arató munkást kért táviratilag, kik már megis érkeztek és csendőri fedezet mellett dolgoznak. Fellázadtak volt a főhercegi uradalomhoz tartozó Rózsa-majornban is az arató munkások, de azok *Salacz* Gyula eleki szolgabíró figyelmeztetésére tegnap ismét munkába álltak.

— Előmunkálati engedély meghosszabbítása. A kereskedelemügyi miniszter *Koverdányi* János ny. vasuti főmérnök körösbányai lakosnak, a magyar kir. államvasutak Déva állomásától az aradi és csanádi egyesült vasutak Brád állomásáig vezetendő, rendes nyomtávu, gőzmozdonyu, helyi érdekű vasutvonalra az 1901. évi június hó 12-én kiadott és múlt évi június hó 20-án meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— Kóburg Lujza új neve. Egy drezdai lap, mint sürgönyzik, ma azt közli, hogy *Kóburg* Lujza hercegnő neve ezután *Montagnuovoi* grófnő lesz.

— Két testvér primiciája. Lippáról írják: A radnai kegytemplomban ritka ünnepség folyt le a napokban. Két testvér és szent-ferencrendi áldozár: *Pölcs* Kapisztrán és *Pölcs* Péter, tartották első szentmise-áldozatukat. Bár az ünnepség hétköznap folyt le, mégis sokakat hívott össze a kegytemplomnak fenségesen, méltóságteljesen kongó nagy harangja az ünnepségre. Szokatlan volt az ünnepség; de szokatlanok, ritkák a két buzgó lelkű ifjunak körülményei is. Jötevő lelkek filléreik által elősegítették a két árvának kiképzését. A gimnázium

zsum osztályainak elvégzése után szent Ferenc fogadta a két árvát örökös pártfogásába. És most mindkettő, miután a rendben több évig tartó tanulmányait elvégezte, egy napon tartotta szentmiséjét a rendtartomány érdemekben gazdag főnöke, P. Tamás Alajos és Magyar Pál aradszentmártoni plébános, szentszéki ülnök vezetése és a rendtársak segédlete mellett. A mise alatti szent beszédet P. Pesti Manó tartotta. A misét az új misések részéről osztott áldás követte.

— A miből tanulhatunk. A villamos világítás házi kezelésének jövedelmező voltát nem csak Temesvárott ismerték föl, hanem az Aradnál sokkal kisebb Vác városában is. Mint a mai lapok írják, Vácon tegnap döntött a városi hatóság a villamos világítás ügyében. A város elhatározta, hogy a villamstelepet házi kezelésben készítetteti el. A villamosberendezés költségei mintegy 350.000 koronába kerülnek.

— Elzúllott 7 es huszártiszt. Szomorú életsorsról beszél az alábbi hír H.-Szoboszlón: A minap kolduláson értek itt egy idegen embert s a rendőrségre kísérték. A toprongyos idegen érdekes vallomást tett. A neve — ugymond — bicskei Bicskey András, Tápió-Bicskén született s negyvenhat éves, foglalkozása nincs. Előkelő családból származik. Elmondta azután a koldus, hogy valamikor szép hivatást teljesített. Onkéntes katonából lett hadnagygyá a 7. huszárezredben, a mikor a boszniai okkupáció megkezdődött. Résztvett a nevezetes magiáji ütközetben, a hol ezredének egy részét törbe csalták és fölkoncolták a bosnyákok. Neki alig esett baja, mindössze a bal hüvelykujját vágta le a kantárszárral együtt s megcsontították a bal lábát. Vitézül harcolt egyéb ütközetekben is, a miért főhadnagygyá léptették elő. A mikor a hadjárat bevégződött s ezrede visszakerült Boszniából, költségesen kezdett élni s adóssága csakhamar fölzsaporodott nyolcvonöt ezer forintra. Nem tudott fizetni s megfosztották a rangjától. Hazament édesatyjához, hogy résztvegyen a gazdálkodásban. Nem tud azonban feledni a régi szép napokat s bankódásában iszákossá lett. A folytonos részegség elborította elméjét s három évvel ezelőtt a lipótmezei örültek házába jutott, ahol két évig ápolták, mignem tavaly elbocsátották. Visszakerült szüleihez, de olykor titokban elhagyja otthonát s messzi vidékeket bebarangol az országban. Ha elfogy a pénze, koldul s ha nem talál éjszakára hajlékot, meghál a mezőn. Szereti a vándorlást, mert kerüli az embereket. Ilyen vándorutjában vetődött Hajdu-Szoboszlóra is. Vallomása befejeztével a rendőrség felügyelet alá helyezte Bicskey Andrást s Tápió-Bicskére táviratozott a személyazonosság megállapítása végett. Tápió-Bicskéről megerősítették mindazt, a mit a fogva tartott ember elmondott. A rendőrség erre szabadon bocsátotta Bicskey Andrást, a ki ellndult a községből, hogy folytassa kóborlását.

— Ismeretlen tartózkodású ezredpénztár. A hivatalos lap idézése között gyakran akadnak csodálatos dolgok. S ha valaki azért olvassa ezt a különben száraz rovatot, hogy mulasson rajta, kárpótlást nyer a fáradságáért. Most mint alperes szerepel egy ismeretlen tartózkodású ezredpénztár, melyet szabályszerűen hív fel megjelenésre az alibunári járásbíró. Vajjon micsoda ezredpénztár lehet az, melynek tartózkodása ismeretlen. Talán Ocskai brigadéros ezrede, vagy az, amely Trója ostrománál résztvett. Nem lehetetlen, hogy valamelyik szerb ezredről van szó. Ha annak a tartózkodása nem is ismeretlen, de a pénztáré bizonyára az. Az érdekes idézés a következő:

Idézés. Az alibunári kir. járásbírósa közölte, hogy Kiss Jakab dr. alibunári ügyvéd által képviselt Vaszica Dobrivój dobricai lakos felperesnek, ismeretlen tartózkodású ezredparancsnoki pénztár és t. alperesek elleni zálogjog törles és jár. iránti keresetének sommás tárgyalására 1908. évi július hó 20. napjának d. e. 9 órája ezen bíróságnál kitűzetett és ismeretlen tartózkodású Ezredparancsnoksági pénztár és Schinkovics Johan árva-tömege alperesek részére Anca Péter dr. alibunári ügyvéd ügygondnokul kirendeltetett.

Felhívotnak ennél fogva ismeretlen tartózkodású alperesek, hogy ügyüknek célszerű védelme iránt a

részükre kirendelt ügygondnokot kellően utasítsák, vagy a tárgyalásra személyesen avagy más megbízottjuk által megjelenjenek, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák. Kelt Alibunáron, 1908. évi július hó 6. napján. A kir. járásbírósa.

— Szocialista gyűlés Kamaráson. A szocialisták e hó 19-én Almás-Kamaráson népgyűlést tartanak, melyet az eleki főszolgabírósa tudomásul vett.

— Nemess Zsigmond beszámolója. Nemess Zsigmond országos képviselő e hónap 14-én jelent meg Facselen választói körében, ahol — mint ottani levelezőnk írja — a leglelkesebb fogadtatásban részesült. A város és környék lakossága óriási tömegben zászlók alatt vonult a pályaudvarra, ahol ugy a magyar, mint a román ajku választók nevében üdvözlő beszédekkel fogadták. Az impozáns menet élén virágot hordó leányok gyalog kísérték képviselőjüket a nagy piacra, ahol lelkesedéssel helyeselték a kerület képviselőjének elfoglalt álláspontját. Ugyanily ünnepek közt folyt le a képviselő további körutja is Igaefalván, Birkisen, Csellen, Battán és Zabában, hol Nemess ugy magyar, mint német és román nyelven tartott beszédekben terjesztette elő választóinak az országgyűlés jelenlegi helyzetét.

— Magyarul beszélő bajor herceg. Lajos bajor királyi herceg a nyarat rendszerint magyarországi birtokán, Sárváron tölti. A herceg a magyarok közt szívesen tartózkodik s nyelvüket is eltanulta. Most vasárnap szép ünnep keretében megünnepelték a sárvári tejjgazdasági iskola tízéves jubileumát. Az ünnepen a herceg is részt vett s ott volt a földmívelésügyi miniszter, akit Ernusz Kelemen főrendiházi alelnök, Reissig Ede főispán, Bezerédy István alispán, Pirkner János állattenyésztési főfelügyelő és Györy Loránt miniszteri titkár kísérték. A társaság az ünnepség után Lajos herceg vendége volt a majori udalomban. Mikor a kastélyhoz érkeztek, a főherceg tiszta kiejtéssel e magyar szavakkal üdvözölte a minisztert:

— Isten hozta excellenciádat nálam! Igen örvendek, hogy látogatásával szerencsételtetett. A mintaszerű udalom megtekintése után a miniszter és kísérete a herceg vendégei voltak. Ebéd alatt a herceg következetesen mindig magyarul társalgott s mikor a jelenlevő urak egyike udvariasságból figyelmeztette, hogy talán könnyebben esnék a beszélgetés német nyelven, mosolyogva jegyezte meg:

— Igen? hát önnek az jobban tetszenék? A jelenlevő urakat rendkívül kellemesen érintette a herceg magyaros gondolkozása s szimpátiája a magyarok iránt.

— Női-kaszinó a városházán. Az aradi városháza földszinti zárkaja, melybe rendszerint az átvonuló, ideiglenes, általában a kisebb bűnösöket szokták elzárni, mátol kezdve hangos kaszinó lett. Hét fiatal lányt záratott ma be abba a cellába Berecz Ferenc alkapitány, aki most rendre fogdosza össze az utcák pillangóit, már tudnillik azokat, akik rendőri engedély nélkül vadászatnak udvarlókra az esti órákban. Ma hét ilyen fiatal leányt ítélte el a kihágási-bíró, közülük egyet 2 napra, ötöt 5 napra s egyet 6 napra. Holnapra újból megidézték az alkapitány tíz aszfalt-virágot s ezekkel a földszinti cella lakói újból meggyarapodnak. A zárkában egyébként vig élet van annyira, hogy egy rendőrt kellett a folyosóra nyíló ajtó elé állítani, akinek más dolga nincs, minthogy csendet és rendet tart a városházi kaszinó tagjai között.

— Gyilkos hőség. A nyári forróság New-Yorkban és az Óceán partjain fekvő városokban — mint New-Yorkból írják — óriási mérvet öltött. A rettentő melegségnek borzalmas hatása van különösen New-York keleti városrészében, ahol a szegényebb néposztály összezsúfoltan él. A múlt pénteken a Fahrenheit hőmérő 102 fokot mutatott. A levegő rendkívül nedves, ami megnehezíti a légzést és szaporítja a hőség következtében bekövetkező hirtelen halálos esetek számát. A szegény emberek éjjel elhagyják szük és forró lakásaikat s ellepik a

nyilvános parkokat, hogy enyhülést keressenek. A jégfogyasztás óriásira emelkedett. A városi hatóságok több ezer tonna jeget osztotak ki a szegények között.

— Bánffy Dezső báró kérvénye. A lipótvárosi kaszinó röviddel ezelőtt rendkívül közgyűlést tartott, amelyen alapszabályait módosította. Bánffy Dezső báró, mint a kaszinó elnöke, most a módosított alapszabályok csatolása mellett, arra kéri a fővárost, hogy a módosított alapszabályokat jóváhagyás végett terjessze föl a belügyminiszterhez. A tanács a kérelmet ma pártolólaj terjesztette föl a kérelmező utódjához, Khuen-Héderváry gróf belügyminiszterhez.

— Szerencsétlenség egy színházban. Párisból jelenti egy sürgöny: A Marigny varieté-színházban röviddel az előadás befejezése előtt összedőlt egy állás. Tizenegy segédszínész megsebzült, közöttük hat súlyosan.

— Péter király öcsöce — trombitás. Péter szerb király öcsöcéről: Karagyorgyevics Arzénről, érdekes hírt közöl egy párisi lap. A herceg évekkel ezelőtt a francia idegen légióban, amely akkor Szibbel-Abbaez-ban állomásozott, mint trombitás szolgált, akárcsak az operettbelli Mikado fia, ki másod trombitásnak szegődött. A légióban csak így ösmerték: Müller trombitás. A herceg azonban nem sokáig burkolhatta magát a hamis név inkognitójába, mert nem sokára rájöttek, hogy kicsoda, még pedig igen érdekes módon. Az európai hitelezők ugyanis kinyomozták, hogy Karagyorgyevics Arzén herceg az idegen légióba szolgált s utána küldötték a hivatalos fizetési felszólításokat. Végrehajtás utján körülbelül százezer frankot követeltek tőle. Mikor az íráskor megjöttek, Dignét századparancsnok hívatta Müller trombitást, a ki aztán megvallotta, hogy ő Karagyorgyevics Arzén herceg s méltatlankodva szólott:

— Hát a bátyám nem fizette ki ezeket az adósságokat? No hát, majd fizet, csak küldjék el neki az iratokat.

A herceg különben kitűnően tudott trombitálni s igen vidáman élt, mert, máig sem tudja kitől és miképpen, minden hónapban kétezer frankot kapott Európából. Ezt a pénzt el is költötte. Bajtársal szerették, mert nagy-lelkű volt. Egy alkalomból az araboktól visszavásárolta azokat a fegyvereket és ruhákat, amelyeket pénzsűkületben levő barátai titokban eladogattak. Bajtársait ezzel megmentette attól, hogy haditörvényszék elé kerüljenek. Néhány hónappal ezután Müller-Karagyorgyevics trombitás csapatával együtt Tonkingba került, ahol részt vett a kalózek ellen való háborúban. Állomása Quany-Yen-ben volt. A herceg nem bírta ki az ázsiai klimát, azért mindent elkövetett, hogy visszakerülhessen Algába. Volt protekciója s így a dolog sikerült. Kevésel utóbb megunta a katonáskodást. Hitelezői is nagyon zaklatták s ezért kilépett az idegen légióból.

— Nagy tűzvész. Kézdivásárhelyről táviratozzák: Kézdivásárhely szomszédságában Hilio nevű községben tegnap délután óriási tűzvész pusztított. A római katolikusok templomától baloldalon fekvő egész sor ház az összes melléképületekkel együtt porráégett. A leégett lakóházak, gazdasági épületek száma megközelíti a százat. A kár jelentékeny. Csak igen kevés ház van biztosítva.

— Öngyilkos csendőr. Jasszenováról jelentik lapunknak, hogy az ottani csendőriaktanyában tegnap délután Szabó István csendőr szolgálati fegyverével mellbe lötte magát és azonnal meghalt. A golyó a szerencsétlen ember tődejét és hátát furta keresztül és a falba furódott. Az őrsparancsnokság távirati jelentésére még tegnap a helyszínre utazott Szentmihályi főhadnagy szakasparancsnok Versecről. Az öngyilkos két levelet hagyott hátra, melyekben meghatóan bucsuzik el anyjától és nővérétől. Tettét reménytelen szerelme miatt követte el.

— Versenyevés. Néhány nap előtt nagy-szabású versenyevést rendeztek Brooklynban abból a célból, hogy megállapítsák: mennyi lehet az a legnagyobb mennyiségű sült hus, a melyet egy ember ültében elfogyaszthat. A versenyt a nyilvános kertben tartották meg a kiyáncsi emberek száza előtt. A három bíró szigoruan ellenőrizte a versenyzőket; Schulz Mihály a "Champion of the World", a világ legelső husevője, aki tavaly 7 és fél kiló húst evett meg egyszerre, szintén a bírák között

volt. Az érdeklődők azt remélték, hogy a versenyzők valamelyike megjavítja Schulz rekordját. A két versenyző mindenekelőtt százszáz osztrigát szűrőzt be fejünkint. Azután mindgyikőjük elé hatalmas bicszketek tettek. Az egyik versenyző 5 és háromnegyed font hust gyűrt le, a másik nem bírt el többet 4 és fél fontnál. Pontosan egy óra negyven percig tartott a verseny pukkadás nélkül. Míg a verseny tartott, a közönség 40 hordó sört ivott meg.

— Felrobbant mozsár. Párisból jelenti egy távirat: Rueil elővárosban tegnap a főtéren a nemzeti ünnepély alkalmával taracklővéseket sütöttek el. Egy mozsár felrobbant és a robbanás egy gyermeket megölt és 20 személynek kisebb nagyobb sérülését okozta.

— Adomány. Heinrich Sándor ur az aradi kereskedelmi-testületnek kétszáz korona értékű internatui könyvet adományozott, mely adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

— Köszönetnyilvánítás. Özv. Herz Miksáné ravatalára szánt koszoru megváltására a Kanitz család (Budapest) 60, Haas Béla (Bécs) 50, Eles Armin, Herz Andor dr., Steiner Adolf, Pálmai Emil, özv. Werschitz Mórné, Löffler Jakab, Vajda István dr. 20—20, Sas Bernát dr. (Makó), Lustig Armin 10—10 koronát szíveskedtek az aradi izr. jót. nőegylet javára adományozni. E nemeslelkű adományokért hálás köszönetét fejezi ki az egyesület.

— Weinberger Ferenc ékszerész Központi szálloda épület, kiválóan szakképzett arany ékszer és ezüstműves mester, ajánlja gyönyörű szép és dus ékszer, ezüst dísz tárgyak, ezüst evőeszközök és valódi „genfi“ zseborákból álló nagy raktárát, kiváló finom kivitelű saját gyártmányú tömör kovacsolt jeggyűrűit 6 koronától kezdve, kiváló szak tudással javít és átalakít a legtisztább kivitelben minden ékszert és ezüst tárgyat saját műhelyben. Telefon 439. Egy jó házból való fiu tanulót felvétetik.

— Minden nőnek tudnia kell, hogy a párisi s abécsei kiállításán arany éremmel kitüntetett Ba. élass-féle valódi angol Ugorkatej azonnal eltüntet liszpet, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az aroról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz, kar tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 8 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszerésztárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uraknál, Krausz Elemér és tarsai drogueria üzletében, Földes Kelemen gyógyszerésztárában, Tabor Gyula gyógyszerésztárában Pécskai-ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.

— Valódi francia sevró cipők a legnagyobb választékban Porter Vilmos Nagy Áruházban, a Szabadság téren kaphatók. Most ebben a meleg időjárásban a közönség szívesen használja a sevró bőből készült szinte súlytalanok mondhatók, finom lábbeliket, melyek a bőrányag vékony kidolgozása dacára, épp oly tartósak, mint akármely más cipő. Porter valódi francia sevró cipőinek elegáns formáját „nem győzik elérgé csodálni a hozzáértők. Hogy ilyen szépek a cipők, ennyire elegánsak mind-n tekinthetben, az csupán annak tudandó ba, hogy a Porter-cég, csak a legelőkelőbb gyárosokkal áll összeköttetésben és hogy nem téveszti el soha a közönség igényeit. De hiszen az aradi vásárló közönség már rég meggyőződött a Porter-cég puritán szoliditágáról. A nagy és változatos raktár, kapcsolatban a feltűnően alacsony árakkal, rendkívüli módon megkedvelte az Áruházat Aradon, és okozta azt is, hogy híre a város határára túl messze elterjedt.

— Dentolin fog-crete a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— T. Üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Minorita palota. — Telefon 265. szám) képviselővel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— Kéz és lábizzadás ellen kitűnő a Kossuth gyógyszerész izzadás elleni kenőcs, 1 tégely ára 1 korona. Kapható Kossuth Pál gyógyszerésznél Arad, Boros Béni-tér 15. (Dengli ház). Gyógyszereknek: Vojtek és Weisz, Krausz Elemér és tarsai urak drogueriájában.

—x— Orvendetes dolog, hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó áru érven esülhet. Erre támaszkodva, mint tösgyökeres magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerint, modern beren-

dezésű gyáramban készült kitűnő pármái ibolya-szapnómat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bir, a bőrt finomítja és üdíti. Rendkívül szelid hatásánál fogva a legérzékenyebb arcbőrűek is nagy sikerrel használják. Minden külföldi szappant háttérbe szorít. 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készítője: Szabó Béla gyógyszerész, pipere szappangyáros Miskolcon. Raktár Vojtek és Weisz drogueria és parfüm-nemű nagykereskedésében Aradon.

A kiskoru árvaszéki ülnök.

(A közigazgatási bíróság határozata.)

Arad, július 15.

Megirtuk már, hogy a m. kir. közigazgatási bíróság Tarnay Ákosnak csanádmezei árvaszéki ülnökké való megválasztása dolgában minő ítéletet hozott. A vármegye közgyűlése Tarnay Akos végzett joghallgatót ez év februárjában árvaszéki ülnökké választotta. Ezen választás ellen Kiss Pál dr. makói ügyvéd felebbezésel élt, melyet a közigazgatási bíróság elutasított. Az ítélet szövegében így hangzik:

O Felsőge a király nevében a magyar királyi közigazgatási bíróság Tarnay Akosnak Csanád vármegye árvaszéki ülnökevé történt megválasztása ellen ügyét, melyet Csanád vármegye törvényhatósági bizottsága az 1903. évi február hó 3 ik napján tartott közgyűlésében 6. kgyszám alatt fogantatosított Kiss Pál dr. makói lakos és ügyvéd által beadott panaszát 1903. évi június hónap 24. napján tartott nyilvános ülésében az 1896. évi XXVI. t. c. 42. §. 2. pont alapján tárgyalás alá vevén, következőleg ítelt:

A magyar királyi közigazgatási bíróság a panasznak helyt nem ad.

Indokok:

Panaszoló sem azt nem vonja kétségbe, hogy a választási eljárásnál a törvény rendelkezései figyelembe vétettek, sem azt, hogy a megválasztott Tarnay Akos az 1883. évi I. t. c. 3. §. VIII. pontjában megszabott elméleti képesítéssel bir, hanem csakis azért emel panaszt, mert a megválasztott árvaszéki ülnök 1880. évi június hónap 21. napján születvén, életének 24. évét még nem töltötte be s így mint nem ön-jogu törvényhatósági tisztviselőnek, különösen pedig árvaszéki ülnöknek megválasztható már csak azért sem volt, mert az árvaszéki ülnök az 1886. évi XXI. t. c. 51. §. a szerint a törvényhatósági bizottsági ülésen szavazattal bir, már pedig a 23. §. szerint ki 24. életévét be nem töltötte, bizottsági tag nem lehet.

Panaszólnak ezen érvelése azonban jogos alappal nem bir, mert az 1883. évi I. t. c. amiképpen megállapítja ugy a személyi, mint a képesítési minősítést, az életkort nem határozza meg, az 1886. évi XXI. t. c. hasonlóan nem állapítja meg azt, hogy mily korúnak kell a tisztviselőnek lenni és így egyáltalán nincs oly törvényes rendelkezés, mely csakis a 24. életév elérével engedné az alkalmaztatást, sőt az előbb érvényben volt 1870. évi XLII. t. c. 66. §. a kifejezetten akként rendelkezett, hogy tisztviselővé az választható, ki életének 22. évét betöltötte, már pedig a megválasztott Tarnay Akos választásának alkalmával életének 22. évét betöltvén, életkora megválasztatásának akadályát annál kevésbbé szolgálatott, mert a panaszoló által felhívott 1886. évi XXI. t. c. 51. §. a nem azt rendel, hogy az ott elősorolt állásokban levő saját személyükben egyszersmind bizottsági tagok is lennének, hanem csakis, hogy míg az elősorolt állásokban szolgálnak, a közgyűlésen ülésel és szavazattal birnak, ami pedig, hogy a bizottsági tagsággal nem ugyanazonos jogosultság, tanúsítja az 1883. évi XV. t. c. 10. §. a, valamint az 1886. évi XXI. t. c. 51. §. a, amelyek határozottan rendelik, hogy az ott jelzett esetekben a nem bizottsági tag, hanem csak szavazattal bíró tisztviselő részt nem vehet.

Ezekből az indokokból a törvényhatósági bizottságnak a törvény rendelkezéseinek betartásával választási eljárása s intézkedése ellen emelt panaszának helyt adni nem lehetett.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Sikasztó vármegyei irnok. Király Lajos vasvári szolgabírói irnok tavaly mintegy 1800 korona hivatalos pénzt sikkasztott, miután a sikkasztás palástolására a pénztári naplót is meghamisította. A sikkasztást ugy kezdte, hogy főnöke a vasvári főszolgabíró a befolyó pénzeket átadta Királynak, hogy az azokat a postára vigye továbbítás végett. Király persze a pénzeket nem adta postára, hanem saját céljaira fordította. Egy véletlen folytán tudódott ki a turpisság s az irnokot letartóztatták. Király a vizsgálat folyamán beismerő vallomást tett, de mentegette eljárását az ellenőrzés hiányával, nagyszámu családjával és zilált anyagi viszonyaival. A vád 66 rendbeli hivatali sikkasztás miatt indult meg, de a szombathelyi kir. törvényszék, csupán 2 rendbeli hivatalos sikkasztást állapított meg s ezért Király Lajost 2 évi fegyházra ítélte. A győri tábla az ítéletet helybenhagyta. A kir. kuria szűnelt tanácsa Szeghő Ignác referációjában ma foglalkozott ez ügygel, a melyen a vádat Thassy Pál korona-ügyész-helyettes, a védelmet pedig Várkonyi Oszkár dr. képviselte. A védő amellet érvelt, hogy Király Lajos csakis egyszerű sikkasztásban lenne elmarasztható. A kuria azonban a semmisségi panaszok elutasításával az elsőbírósági ítélethez hozzájárult.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti ár- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 15.

Délközvet. Buzakinálát mérsékelt, a vételkdv tartókodó. Nyugodt irányzat mellett 14.000 métermássa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonafajok értéktelenek. Időjárás szép.

Készlet. Berlin $\frac{1}{4}$ magasabb, Páris 20 olcsóbb.

Zárás 12 órakor:

Buza októberre	7.16—7.17
Buza 1904. májusra	7.41—7.42
Rozs októberre	6.17—6.18
Zab októberre	5.29—5.30
Tengeri júliusra	6.29—6.30
Tengeri augusztusra	6.25—6.26
Tengeri szeptemberre	6.29—6.29
Tengeri 1904. májusra	4.97—4.98
Repce augusztusra	11.40—11.50

Zárás 5 órakor:

Buza októberre	7.16—7.17
Buza 1904. májusra	7.41—7.42
Rozs októberre	6.18—6.19
Zab októberre	5.28—5.29
Tengeri júliusra	6.30—6.31
Tengeri augusztusra	6.25—6.26
Tengeri szeptemberre	6.28—6.29
Tengeri 1904. májusra	5.05—5.06
Repce augusztusra	—

— Terméskilátások. Berzováról írja tudósítónk: A buza a sok eső és hűvös időjárás folytán még nem ért meg, az aratás ugy csak 2—3 hét múlva veheti kezdetét. A terméskilátások az utóbbi napokban sokat hanyatlottak. A nagy viharos zivatarok a búzát megdöntötték, továbbá vasárnap a Maros is több helyen kiáradt és vízbe áztatja a szántókat. E sok csepás után búzából már csak gyenge, közepes termés várható. A többi vetemények közül csak a tengeri iger eddig jó termést.

Gyümölcs Berzován igen gyenge termést iger, ellenben a szomszédos Monorostia, Dumbrovica és Gross községekben az alma, körte, de különösen a besztercei szilva bőseges termést iger. A dió a késői fagyoktól elpusztult.

Elek határában a sok esőzés következtében az aratási munkálatok csak a hét elején vették kezdetüket; a munka nagyon szépen folyik, mert a termés igen szép, a munkások elégedetten dolgoznak, dacára annak, hogy legtöbbszörre sikló és otlakai szocialisták vannak szerződötve.

— Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségről tesz jelentést: Scheffczik Agost, Gmunden. — Beramek Ede, Mistek. — Czeglédi József, Debrecen. — Strausz Cecilia, Szeged. — Bacher G. S., Sarajevó. — Ifj. Drazil József, Turnan. — Obernbreit Bernát, Floridsdorf.

CSARNOK.

Káprázatok.

Irta: Timár Szaniszló.

Nagy sötétség volt a világon; nagy világozottság volt Mihály szívében. Mit bánta ő a sötétséget most, a mikor a szerelem édes reménye kecsgettette? Tegnap éjjel még benne is olyan nagy volt a homály. Olyan sűrű, olyan gomolygó, hogy egy sugár sem tudott áttörni rajta. De ma!...

Ma történt meg az elhatározó lépés.

Ő maga sem tudta, honnan vett akkora bátorságot, de végre is vett. Vallott ő már szerelmet nem egyszer. Soha félelem nem szállta meg szívével. Igaz, hogy csak játék volt eddig minden szerelmi kalandja. Játék az ő részéről, játék talán a nők részéről is. Jukker-lányok, jukker asszonyok nevetve fogadták vallomásait s csak ideig-óráig tartott a szerelmi mámor s azután eloszlott, mint az álom, mint a köd mint a füst, Ti halhatatlan istenek, kik érzést adtok a szívnek, milyen más a valószínűség, ha igazi szerelem sugallja! Hogyan dobban meg a szív, mily nagy félelenség vonul be oda, ha a férfi igazán szeret és minden reményét a leány feleletétől várja! A legerősebb férfilelek is megrázkodik, mielőtt a döntő szót kimondja ő, vagy választottja! Hol a kétségbeesés fullajtárjait, hol a kárnozhat hasonlót véli látni és hallani. Hisz egy egész élet reménye fűződik hozzá.

De most már túl van rajta. A leány elpirult, a mikor jól rosszul elnehegte Mihály a mondókáját. Elpirult, mondom és reszketni kezdett. Reszketett akkor is, és mikor megfogta a kezét, a mikor az első csókot lehelt fehér homlekára, piros ajkaira. De nem ellenkezett. Nem taszította el magától; nem utasította el, nem tiltakozott, hanem szelíd galamb gyanánt engedte át magát a gyöngéd ölelésnek, szerelmes csókjának. Van-e mérték, a melylyel ezt a boldogságot meg lehetne mérni?

Mit törődött vele, hogy a leány szegény? Így volt legszebb, a mint megösmerte, figyelte. Kézi munkájából élt. Porcellánfestéssel foglalkozott s azzal tartotta el magát is, édesanyját is. Szerény hajléka ragyogott a tisztaságtól; szobácskája olyan volt, mint egy kápolna. Ha nem is volt hozomány, de szívének, lelkének a tisztasága nagyobb kincs volt, mint a legdusabb hozomány. Majd megbirkóznak az étellel, annak ezer bajával, cudarságával, ha szíveik örök frigyben egyesülnek!

És így vonult be a nagy világozottság Mihály szívébe és a körülötte levő sűrű sötétségben ezer színt, ezer fényt látott.

Vágyódott utána, hogy valakivel közölje boldogságát. Nem bírta ki ezt a tudatot maga. Kérészt valakit, a ki vele örvendjen, a ki biztassa, a ki reményeit megerősítse. Ilyen anyagból vagyunk gyurva valamennyien: a szenvedést, csalódást kétségbeesést csak eltemetjük valahogy titkaink sírboltjába és nem terhelünk vele senkit. De a boldogság tudata szárnyat kap. Ki akar röplüni a szívből és nem nyugszunk addig, a míg érző lélekre nem akadunk, a mely velünk tud ujjongani.

Ez érzéstől hajtva tért be egy kávéházba, a hol néha ösmerősöket szokott találni.

Körülnézett. Csakugyan volt ott valaki, a kivel baráti viszonyban volt, habár nem valami erős, rokonszenves érzés kötötte is hozzá. Demjén Károly volt az, egy Don Juan hírében álló férfi, a ki sohasem titkolta, hogy számtalan szerelmi viszonya volt. Sőt többet is mondott sokszor, mint a mennyi a valóságoknak megfelelt. Ezt Mihály tudta. Mindamellett közölni akarta vele a boldogságot, a mely érte. Nagyon is félő volt a szíve.

Lelepedett melléje és beszélgetni kezdett. Persze, hogy nőkről folyt a diskurzus. Erről is, arról is. Mihály csakhamar Amáliáról kezdett beszélni, nagy ügyesen kerítvén rá alkalmat. Károly név hallatára mosolyogni kezdett. E mosoly, a mint Mihály észrevette, olyan érzést váltott ki benne, hogy azonnal ölni tudott volna. Frivol, indrискét mosoly volt, kísérve olyan pillantásokkal, a melyeket nem lehetett félreérteni.

— Osmered ezt a leányt? — kérdé kissé félénken és elfordította a fejét, hogy el ne áruljon valamit abból, a mi a szívében hangossá vált.

— Osmerem-e? Nagyon is ösmerem — felelt amaz — a legszebb leányok egyike. Hej, milyen kedves teremtés!

— Honnan tudod, hogy kedves?

Károly nevetni kezdett.

— Én nem ösmerném? hisz a kedvesem volt!

Mihály föl akart ugrani, mintha kígyó marta volna meg. A férfi frivol nevetése merhetlen fájdalmat okozott neki. De erőt vett magán, noha szédülni kezdett és érezte, hogy a világ forog vele. Károly nem tudott még semmit arról, a mit mondani akart, neki és így gondatlanul közölte a borzasztó dolgot Mihálylyal.

(Folytatása következik.)

Nyári színház.

Csütörtökön, 1903. évi július hó 16-án:

FELHŐ ROZSI mint vendég:

Niobe.

Énekes játék 3 felvonásban. Paulton után írta: Pásztor Arpád. Zenéjét írta: Stoll Károly.

SZEMÉLYEK:

Dünn Péter	Polgár S.	Lord Tomkyns Győre Alajos.
A felesége	Pajor Agnes.	Niobe Felhő Rozsi.
Hetty, húga	Singhoffer V.	Myton Helén Gőz Aranka.
Harry	Szabó József.	Kertész Ungvári V.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTÉR.*

Ajánlunk ipar és háztartási célokra rostált darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva, kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszent,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő kőszent

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszent (koks,)

100 kiló 4 korona 20 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

PÖSTYÉN:

Kénes Iszapfürdők. Budapesttől 4 óra.

Köszvény-, csúz-, ischias-, exsudatok-
orvosilag első helyen ajánlva.

Tessék prospektust kérni. Fürdőigazgatóság.

Iszap főlerakat házi kúrákhoz Aradon:

Földes Kelemen gyógyszerárában, Deák Ferenc-utca 11-12.

800.000

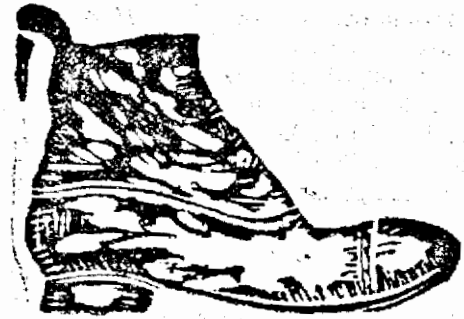
koronát

meghalad az az összeg, mit Arad évente idegen készítésű cipőért osztráknak, csehnek, morvának elfizet

és mit kap

? **azért a** ?
pénzért?

Tessék megnézni.

Ilyen lesz, ha egyszer megázott, a bolti cipő, más szóval a bécsi rongy.

És a magyar cipész tengődik, munka nélkül. Esmélj magyar társadalom! Ha cipőt vásárolsz, gondoldj magyar véreidre, kiknek, mert nincs munkájuk, nincs kenyérük sem.

Ha cipő kell, rendeljen magyar iparosnál!

A magyar cipésznél ilyen cipőt kaphat!

1501

Ha pedig kész cipőt szokott vásárolni, vásároljon az

ARADI CZIPESZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETENEL,

Templom-utca, (Minorita-palota.)

Fiók-üzlet: Boros Béni-tér (Dengli-ház.)

Üzlethelyiségünket augusztus 1-től Andrásy-tér 22. (Hajós gyógyszerár mellé) helyezzük át.

NAPIREND.

Július 16. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Karm. boldogasszony. — Protestáns naptár: Karm. boldogasszony. — Görög-keleti naptár (július 3.): Jácint vértanú. — A nap két 4 óra 4 perckor, nyugszik 7 óra 36 perckor.

Közeget-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-museum helyisége mellett 2. létesítmény.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, melegebb, sok helyütt csapadék. Július 16. Iskolaszéki ülés délután 5 órakor.

S z e s z ü z i e t.

— Július 15. —

Ma! jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Esztergomi mosók 12 $\frac{1}{2}$ —13—korona mmásánként.

Eladó vastartók.

Nagy vastartó (traverz) készletünket cartel-áron alul eladjuk.

Ócska építési anyagainkat, u. m.: ajtók, ablakok, rácsok, lépcsők

igen olcsón eladók.
Fodor és Reisinger

mérnökök, építőmesterek.

Veszek zálogcédelákat.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Arad legolcsóbb bevásárlási forrása

órák és ékszerekben.

Köszpénzért a legmagasabb árban vesz vagy más új tárgyakra becserél mindenféle drágaköveket, arany-, ezüsttárgyakat, jó vagy tört állapotban.

TELEFON 438. 1431

Veszek zálogcédelákat.

Szida Lázár

mészáros és hentes

Aradon, Weitzer János-utca (Minorita-palota.)

Van szerencsém a mélyen tisztelt husfogvasztó közönség szives tudomására adni, hogy e hó 18-án nyitom meg

mészáros és hentes-üzletemet

Aradon, Weitzer János utca, Minorita-palota, volt Holacsek üzlet.

Hol mindennap friss és tisztán kezelt marhahus, fiatal borjúhús, sertéshús és mindennemű hideg felvágottak a legjobb minőségben kaphatók.

A nagyérdemű közönség és becses ösmerőseim jóindulataiba ajánlva magamat,

Szida Lázár,

mészáros és hentes.

1575

Hajhullás ellen

Használjuk a Rozsnyay-féle „HAJ-SZESZ”-t. Kitűnő hatása. Megszünteti a korpaképződést, erősíti a hajgyökereket és a fejbőrt. Meggátolja a haj kihullását. A hajnak selymes lágyaságot ad és annak színét nem változtatja meg. Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Rozsnyay-féle Serail-crème.

Finom, ártalmatlan anyagokból gondosan előállított készítmény, mely bőrszépítő tulajdonságánál fogva minden más crémnél felülmúl. Rendkívül alkalmas szer a napégetés ellen, a bőr pattanásainak, szeplőinek és pörsenésének eltüntetésére. Nappal is használható, mivel az arcon, nyakon és kézen eldörzsölve azonnal felszívódik. Ebben rejlik azon páratlan csodás hatása, hogy az arcnak fehérséget, üdéséget, bájt és meglepő finomságot kölcsönöz. Használata: Reggeli mosdás után egy kis babszemmagyságnnyit eldörzsölünk ujjainkkal az egész arcon és kézen. A serail-crémrel bevont arcon a finom alkatrészekből készült Serail-hőlgypor remekül, alig észrevehetően tapad. Este az arczra Serail arczkenőcsöt használjunk.

Kapható egyedül:

900

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárban Aradon.

Cosmetika és vegyi készítmények gyára.

Szépítsd arczodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMME

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatása, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltűntet rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztálanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlgypor fehér, rózsaszín és crém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálójánál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, Rozsnyay Mátyás, Tábor Gyula (Gáj) és Vajtek Kálmán gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vajtek és Weiss droguista praktánál.

KOHN JÓZSEF

épület és műbádogos, csatornázási és vízvezetési berendező. ARAD, Andrassy-tér 13. sz.

TELEFON 333.

Hat kiállításon első díjjal, Páris 1883. állami ösztöndíjjal kitüntetve.

A t. cz. közönségnek!

Bádogos-üzletemet a minorita-templom új épületében levő díszes, mezzaninnal és földalatti raktárral ellátott nagy helyiségben teljesen újonnan, a modern igényeknek megfelelően rendeztem be, és azt a szakmámba vágó minden újabb készítményekkel, a műipar legújabb cikkeivel felszereltem s mindezekből állandó, nagy választéku raktárt tartok.

MUHELY: Batthyány utca 32., saját ház. TELEFON 321. (Ugyanott egy vagy két tanuló felvétetik.)

Háztartási jégszekrények, ugyanazok vendéglősök, hentesek és mészárosok részére, legújabb és legjobb szerkezetűek, melyek kevés jéggel kitűnően hűtenek. Vízvezeték- és fürdőszobaberendezések elvállaltatnak, helyben, ugyancsak vidékre is.

Mindennemű ornament- és épület-bádogos munkákat, fedéseket, díszes manzard és tető ablakokat, toronyfedéseket elvállalok.

Avult edények újhóli cinezése.
Kocsilámpa nagy raktár.

Konyhaberendezési cikkek
nagy raktár.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Jég

kapható havi bérletben házhoz szállítva Petőfi-u. 7/b. sz. Telefon 199. szám. 1507

Magyaráton,

a „Nagyuri hegyen“ 7 katastr. holdnál nagyobb szőlő terület, a melyből 5 kat. hold megforgatva és gyökeres amerikaival beültetve van, jutányos árban eladó. Hol? megmondja a kiadóhatal. 1508

20—30 koronát kereshet naponként

egy ügyes utazó

egy versenynélküli cik elárusításával, melyből óriási mennyiség könnyen lehet eladni. 2687
Érdeklődők forduljanak: Franz RW deschinsky, Bielitz oestr. Schlesien at,

SIÓFÓK

a Balaton

leghullámossabb pontján.
Tökéletes

tengeri fürdő.

Medgyes-Egyházán

a község háza és templom tér közelében egy

üzlethelyiség,

esetleg minden hozzátartozóval minden órában

kiadó.

Bővebbet Blau Ignácznénál, Medgyesegyháza. 1574

A legjobb fémtisztító szer

ma és az is marad az

AMOR

fémtisztító gyönyörű fényvel.
Mindenütt kapható 14, 20 és 30 filléres dobozokban.

Gyáros: Lubszynski & Co., Berlin N. O.
Ugyeljünk az „Amor“ védjegyre.

1051

Az ujaradi takarékpénztárnál

egy fizetéses

gyakornoki állás

betöltendő.

Pályázóktól megkívántatik a felső kereskedelmi iskolai végzettség, esetleg e téren már szerzett gyakorlat.

Pályázatok f. évi augusztus hó 9-éig nyújtandók be, az állás ugyanazon hó 15-én foglalandó el.

1576

Az igazgatóság.

MINDEN HOLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCBORE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenés, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegyészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeptől májfoltot, bőrrákát (mitósser) és minden arcstíztálanságot. Masszához használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

És az az készítmények valódiak, a melyek az ismeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tévely ára 1 korona. 1569

Margit szappan 70 fillér. Margit pender 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriarban.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borenszén: Pintér Ferenc, Borenszén: Zangerl Gyula, Borenszén: Székely Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Ekeken: Ifj. Pekker István, Földeseken: Boros Károly, Elővárosban: T. Zombory János, Gurahenzon: Molnár István, Gyorokon: Masnyik Dániel, Kis-Jenén: Bayer György, Kovermesen: Schlögl Pál, Kun Ágotán: Fejes Lajos, Kurteson: Mackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferenc, Mező-Kovácskúrtán: Szabady Viktor, M.-Badán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzócs Ádám, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pécán: Leksza János, Pankolán: Pósevit Gusztáv, Pityarosen: Szabados József, Székényváran: Prohm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Seberszén: Károlyi Kálmán, Szemlaken: Hauszler Sándor, Tauszon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza arak gyógyszerárakban.

KINTZLER ZOLTAN

Chronometer mérés és díszkerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 1497

Pontos és szelíd kiszolgálás!

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló bútorokat otthon áras eladni, megveszem én azokat ugyasintén

ruhaságoktól levetett ruhák:

a legegységesebb árban.

Kivántra házhoz is megyek.

Roth A.

bútorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 1471

Váradi János

Órás, Arad Hunyady ez előtt Fekete kutya-utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű arany- és ezüstt. 1491

Arad legrégibb kerékpár és varrógép javítóműhelye és raktára, Szabadság-tér 7. sz.

Hammer Vilmos

villany-műszerész.

Telefon szám 96.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek

műhelyesre, továbbá

zajtalan járású Singer varrógépek 32 forintért öt évi jótállás mellett.

Villanycsengő

és 1513

telefon-berendezést

szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

Telephon 364. sz.

Glück József

szobafestő és mázoló
Arad, József főherceg-ut 7. szám.

Elvállal

szobafestő, szobakárpitozó, könnyű súlyú dombormű diszítési és mindennemű mázolás munkálatokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Továbbá ablakok üvegfestési utánzatu diszítését

és lakások főreg (peleska) mentesítő tételét. 1106

Nagy választék bel és külföldi (angol, német és francia) kárpitokban, dombormű diszékben és üvegfestés utánzatu mintákban. — A nagyérdemű közönség becses megbízását kéri kiváló tisztelettel

Glück József.